

ועדה לאיכות הסביבה

כ"ג ניסן, תשפ"ה
21 אפריל, 2025
סימוכין : 2025-0103-344

דוח משיבה מספר 5 של הוועדה לאיכות הסביבה שהתקיימה ביום חמישי, ה' בניסן תשפ"ה (03.04.2025)

השתתפו :	מר יונתן פלג פולק	חבר הנהלה, יו"ר הוועדה
	מר אריה קינג	סגן ראש העיר
	גב' מירי רייס	ממונה על איכות הסביבה
	גב' מיה טפיארו	נציגת ציבור, חברת עמותת 'קרן ירושלים ירוקה'
	גב' לטיציה פיאטלי	נציגת ציבור, חברת 'שדולת ירושלים בת קיימא'
	מר יואב גואל	משקיף, המשרד להגנת הסביבה
לא השתתפו :	מר אלחנן מנחם גרוסבויס	משנה לראש העיר
	מר יוסף חיים מועלם	חבר הנהלה
	מר מתן נחום	משקיף, החברה להגנת הטבע
נכחו :	גב' זיוה נוקראי	מנהלת אגף שפ"ע
	גב' אופירה לוי	ממונה על הגנות
	גב' ענת שטר	מנהלת תחום בכירה לתעשיות, זיהום אוויר וחומ"ס
	גב' אלה אויסטצ'ר	רפרנטית בכירה לתכנון ופיתוח סביבתי
	עו"ד שמואל שפט	ראש צוות בכיר חקיקה-ייעוץ וחקיקה

מזכיר הוועדה : ישראל בלנקו

ועדה לאיכות הסביבה

על סדר היום נדונו הנושאים הבאים:

1. פתיחה – מר יונתן פלג פולק, חבר הנהלה ויו"ר הוועדה

מר יונתן פלג פולק, חבר הנהלה ויו"ר הוועדה, פתח את הישיבה וברך את הנכחים.

2. סקירה של המדיניות הנוכחית ונתונים על היקף שטחים בגינון אקסטנסיבי – גב' זיוה נוקראי, מנהלת אגף שפ"ע

גב' נוקראי הציגה את מדיניות הגינון בירושלים, המבוססת על התאמה מקומית לתנאי השטח (אילוצים פיזיים, תשתיתיים והצפי לתנועה באתר), תוך שמירה על איזון בין אסתטיקה, תחזוקה ונגישות. המדיניות נשענת גם על תוכניות עירוניות שונות כגון תוכנית ההצללה והתחשבות בעקרונות ההליכתיות.

יישום המדיניות מתבצע על ידי מערך מקצועי עירוני, המלווה את התהליך משלב התכנון ועד שלב הביצוע בפועל.

3. הצגת קווים מנחים: מועדי שתילה, תמהיל צמחים עונתיים ורב-שנתיים, משטרי השקיה, השפעה על עצים בוגרים – גב' אלה אויסטצ'ר, רפרנטית בכירה לתכנון ופיתוח סביבתי

גב' אויסטצ'ר סקרה את נושא מדיניות תמהיל הצמחים העונתיים והרב-שנתיים ומשטר ההשקיה בעיר. גב' אויסטצ'ר ציינה כי תמהיל הצמחייה בעיר משלב בין פרחים עונתיים ורב שנתיים, 'מקומיים' ועוד בהתאם לאופי השטח וייעודו.

4. סיכום - מר יונתן פלג פולק, חבר הנהלה ויו"ר הוועדה

מר יונתן פלג פולק, חבר הנהלה ויו"ר הוועדה הודה למשתתפים על תרומתם הרבה לדיון.

לסיכום

א. יו"ר הוועדה, מר פלג פולק, ציין כי יבחן עם הייעוץ המשפטי את הכלים המשפטיים העומדים לרשות העירייה, לצורך חיזוק ההרתעה כנגד פגיעות בעצים על ידי הציבור.

ב. בנוסף, ציין כי יבחן את ההיתכנות לחידוש שיתוף הפעולה בין אגף שפ"ע לבין הגן הבוטני.

תמליל הישיבה מצ"ב והוא מהווה חלק בלתי נפרד מהדו"ח.

יונתן פלג פולק

חבר הנהלה
יו"ר הוועדה

ועדה לאיכות סביבה – תמליל

מספר הוועדה : 5

מקום ההתכנסות : אולם הנהלה 2

תאריך הוועדה : ה' בניסן תשפ"ה (03.04.2025)

מזכיר הוועדה בדיון : ישראל בלנקו

שעת תחילת הוועדה : 16:30

שעות סיום הוועדה : 18:15

התמליל נכתב ע"י חברת גולד וורק בע"מ ולא עבר בדיקה או הגהה ע"י גורם כל שהוא בעיריית ירושלים

עיריית ירושלים וחברת גולד וורק בע"מ עושים כל שביכולתם על מנת לייצר תמליל איכותי ובעל ערך. עם זאת מודגש כי קריאה בתמליל צריכה להיעשות באופן מושכל תוך הבנה שיתכנו טעויות ו/או השמטות מסיבות אובייקטיביות שונות.

גולד וורק תמלול והקלטה

גולד-וורק ת M ו R ים

יו"ר הוועדה, יונתן פלג:

שלום לכולם, ה' בניסן תשפ"ה, 3.4.2025 היום ה546 למלחמה, לצערי גם את הדיון הזה אנחנו צריכים להתחיל בתקווה ותפילה להחזרת 59 החטופים שעדיין. בעזה, ביניהם גם רום וסלבסקי מפסגת זאב. ולחזרתם לשלום של החיילים. שמח לפתוח את ה... שמח לפתוח את הישיבה הזאת. זו ישיבה שהיא מצומצמת, היא מוקדשת בעיני לנושא שהוא מאוד מאוד חשוב. היא מצומצמת, והיא גם לא פורסמה ברבים. ונעשה איזשהו נסיון לייצר תחושה של שולחן עגול שהוא גם עם פרוטוקול והוא מוקלט אבל באמת הכוונה פה היא, בעיקר, בפגישה הזו לשמוע, ללמוד ולהבין. זאת אומרת, בשנה החולפת הוועדה לא דנה בנושאים האלה, לא התעסקה בהם וזה משהו שעלה גם מתוך הוועדה וגם לא מעט פניות ציבור שהגיעו על הנושא הזה בתקופה האחרונה. יוכל להיות שזה גל עונתי, וככה זה כל שנה בעונה הזו, אני לא יודע, אבל אלי הגיעו כמה. ולכן מה שנעשה זה. נתחיל להתעסק בנושא של הגינון, מדיניות גינון. כשבאמת בעיקר לשמוע. הגינון, הנראות של העיר הוא באמת אחד האלמנטים שראש העיר משקיע בהם הכי הרבה. שהוא גם הכי הרבה מתגאה בהם. יחד עם זה שהוא ראש העיר הוא לפחות הראשון שאני זוכר שהוא מצהיר על עצמו שהוא ירוק. יש הרבה פניות ששואלות אם הדברים האלה משתלבים. אם הירוק והסביבתי משתלב, ואם הוא משתלב, איך הוא משתלב, ורוצים עוד וזה חלק מה סיבה שביקשנו לקיים את הדיון הזה. הנראות היא אלמנט ממש קריטי באטרקטיביות של עיר, כל עיר. וכמובן שיש די הרבה אלמנטים שמשפיעים עליה ושהיא משפיעה עליהם. קיימות, סביבה, הם חלק מהאלמנטים האלה. וככל שנחנו מתמודדים עם שינויי אקלים, עם ציפוף על עיר, הצורך הולך וגובר בשטחים ירוקים הנואש הזה הופך להיות יותר ויותר בולט ויותר נדון. המטרה היא כמו שאמרתי לשמוע. מראש אני יודע שהנושא הזה הוא נושא שבאים אליו עם רגישות. ואנחנו ממש ממש ממש רוצים להישאר במקום הזה. לשמוע ואולי להתחיל לחשוב על איזשהו תגבור של רעיונות או כיוונים שאפשר יהיה לפתח ביחד בשיתוף פעולה ובהסכמות בעתיד. אני חושב שלירושלים בטח עם האקלים המיוחד שיש לנו, יש לנו פוטנציאלית את האפשרות להוביל בתחום הזה, גם אם לא בהכל אז באלמנטים מסוימים שהם ריאליים ומקובלים, ושיוכלו לקבל תמיכה. גם של ראש העיר, גם של ציבור, גם של גורמי המקצוע ובתוך המשולש הזה. נשמע היום את גורמי המקצוע. זאת אומרת, נשמע אותם לפרוטוקול. אז אני אומר, הכוונה היא כרגע לשמוע את גורמי המקצוע של העירייה, אחרי זה לבצע איזשהו תהליך של לשמוע את כל הקולות שעולים מהשטח ובמקום לבוא ולשים ראש בראש, דבר שאנחנו נפיץ ויכול לייצר עימות, אז זה בהפרדה מוחלט. זאת אומרת, אני רוצה קודם כל לשמוע לפני שאני שומע ציבור בשביל שיהיה לי את היכולת לענות ולהתמודד ולהגיד מה ישים ומה לא ישים ומה רלוונטי. אז מבחינתי א-ב זה לשמוע מה העירייה עושה. היא עושה מלא, אני מכיר מעט. אני אשמח לשמוע יותר ועל האלמנטים שהשוני בזה. אני כן מאמין כתפיסת חיים כאילו לא ב"או יפה או סביבתי", בכל מקום אפשר למצוא שילובים ביניהם. יש דברים שהם גם יפים וגם סביבתיים ויכול להיות שזה יהיה איזשהו תוצר סופי מהסוג בנושא הזה. סבב שמות כבר עשינו נכון? כולם מכירים את כולם. ואני אשמח להתחיל לשמוע.

זיוה נוקראי:

טוב. אז אני אתחיל ואני אגיד שהנושא באמת של הטיפול של המרחב הציבורי זה בעצם שהתוושב יוצא מהבית והוא צריך לראות מרחב ציבורי גם מטופח וגם איכותי. זה בסל המשימות של אגף שפ"ע. כדי לייצר מרחב ציבורי מטופח, יש כל מיני גישות לגבי איך אתה מתייחס לזה. אנחנו מתייחסים לזה ב-3 אלמנטים. אחד זה עצים. אני גם פקידת היערות העירונית ואני אתייחס תכף לנושא הזה של העצים כתפיסה. השני זה שתילים, והשלישי זה דשא. כאשר לכל זה תומך מערך השקיה, משטר השקיה, שהוא כמובן מותאם לכל אחד ואחד מהדברים. אנחנו גם כמדיניות מנסים לייצר גם אווירה של עיר בירה. שתהיה עיר בירה שהיא מזמינה, שהיא מטופחת, ש... לא יודעת מה אתם איך את חשים אבל כשאני יורדת את המלך שלמה ורואה כל השדרה זאת, רואה בסוף את המזרקה, ואת השתילים מושמים מתחתיה. לי זה עושה טוב. אבל אני יודעת שזה מאוד מאוד סובייקטיבי. זה במשמרת שלי אז לי זה עושה טוב. אבל זה מאוד מאוד סובייקטיבי וכל אחד רואה את הדברים אחרת אבל אם אנחנו מסתכלים על זה במשקפיים של עיר בירה. אחד המקומות הכי מרכזיים של העיר בירה. אז אנחנו צריכים שזה יהיה מזמין ומטופח. לגבי נושא המפרדות. אם אנחנו מדברים אז אנחנו מדברים אל נושאים שאנחנו מנסים לתת להם קווים. שהעיר תדבר באותה שפה.

יו"ר הוועדה, יונתן פלג:

מה זה "מפרדות"? בין הנתבים?

זיוה נוקראי:

מפרדות זה כשאתה נוסע,

יו"ר הוועדה, יונתן פלג:

בין הנתבים?

זיוה נוקראי:

בין הנתבים ישי לך שטח. שהוא יכול להיות אדמה. הוא יכול להיות אדמה ושתילים, הוא יכול להיות אדמה ושתילים ועצים. הוא יכול להיות אדמה, שתילים ועצים ופרחים. הוא יכול להיות אבן, מרוצפת. הוא יכול היות כל מיני אגרטלים כאלה של 1972 כזה. הוא יכול להיות הכל. אבל אנחנו בעצם כתפיסה מנסים לראות כמה דברים. 1, שיהיה לנו איזשהו מראה שהעיר תדבר בשפה אחידה. זה לא אומר שכולם נראים אותו דבר. זה לא אומר. אבל זה אומר שפה אחידה. שאם אני מסתכלת כיום על מפרדות ואני שמה שם דשא, אז אני פותחת את כל המרחב הציבורי. כשעשיתי את המפרדה, אחת הראשונות פה בממילא, התקשר אליי מנכ"ל ממילא ואמר לי תקשיבי, פתחת את הלב לאנשים שבאים לכותל. כי בכל לפני זה, שוכחים איך זה היה נראה. זה היה נראה עם המון המון שיחים עבותים. לא היה פתוח. גם בצדדים פתחנו. גם באמצע. שאת אומרת, אנחנו מכניסים את הנושא של הדשא הרבה. דשא טבעי, לא סינתטי. אתן יודעות שיש לי אלרגיה לדשא סינתטי. אלרגיה. אני לא מסוגלת לראות את זה. במקומות שיש בהם יש דשא סינתטי אני ממהרת

להחליף אותו לדשא שהוא דשא טבעי. כמובן שזה דורש מערכות השקיה והתאמות וחשמל והכל אבל עדיין זה. אם אנחנו מסתכלים אל מעגלי התנועה. מעגלי התנועה. זה אותם מעגלים שאנחנו קוראים להם כיכרות אבל זה מעגל תנועה כי אנחנו מסתובבים, התנועה מסתובבת סביבו. כי כמה שזה נמצא ואנשים יכולים להיות שם ולעמוד שם. בדרך כלל במעגל תנועה אנשים לא עומדים. את החידוד הזה הודיע אדריכל העיר. אבל זה מעגל תנועה. וגם במעגלי תנועה אמרנו בואו. מה קורה בעולם, למה, איך זה נראה בעולם. למה כשאנחנו מסתובבים בעולם אנחנו אומרים וואו איזה יופי. ובאנו ראינו שיש 5 אלמנטים שיכולים להיות במעגל תנועה: אבן, דשא, פרח, עץ, תאורה. ואז אנחנו כל הזמן מנסים לחשוב איך אנחנו עושים את השילוב. עכשיו אנחנו מנסים לחשוב עם 2 הגברות הנכבדות האלה שנמצאות כאן שהן אדריכליות נוף. הנדסאיות נוף ואדריכליות נוף. שאני תמיד צריכה גם להתאים את זה לארוע שנמצא, איפה נמצא המעגל תנועה, אם מעגל התנועה נמצא. ויש שם עץ, בתוך מעגל התנועה, עץ זית מהמם, מהמם, של איזה 100 שנה. אז אני אתן לזה את מראה הנקי שיהיה סביב זה. אם זה מעגל תנועה בלי עץ, ואני יכולה לייצר רק אבן שפה יפה ואחר כך איזה עטרת של פרחים. יש אנשי מקצוע שיודעים לתכנן את זה. בנינו כמה וריאציות שאפשר לעשות והמחלקה של אופירה מובילה ועושה את זה בעיר. עוד פעם. אנחנו מדברים על איזושהי שפה שתהיה שפה אחידה. ועכשיו אני מחזירה אתכם לירידה של המלך שלמה.

יו"ר הוועדה, יונתן פלג:

זה בסדר אם אני עוצר תוך כדי לשאלות?

זיוה נוקראי:

כן אבל רק שניה. אני מחזירה אתכם לירידה של המלך שלמה. ששמה דווקא לא עשינו דשא, עשינו באמצע רב עונתי עם עונתי ובסופו של דבר אנחנו למעלה עולים ורואים את המזרקה.

יו"ר הוועדה, יונתן פלג:

בסופו של דבר הכיכרות זה לפי באמת כל כיכר בפני עצמה או מחליטים שאנחנו עושים עכשיו X כיכרות ככה, X כיכרות ככה,

זיוה נוקראי:

לא, כל אחת יש לה את התכנון שלה. אין איזושהו מודל שאני משיתה אותו על כולם כי אני באה ומסתכלת בסביבה ואני רואה מה יש לי בסביבה.

לטיציה פיאטלי:

מה זה רחוב שלמה?

זיוה נוקראי:

המלך שלמה. כשאת יוצאת מכיכר ספרא כאן ופונה ימינה לכיוון אבנר גרשון.

דוברת:

אגרון

זיוה נוקראי:

סליה אגרון. אז הירידה הזאתי. אז תסתכלי מצד שמאל.

לטיציה פיאטלי:

אה לפני הצומת כיכר צה"ל.

דוברת:

צומת ממילא

יו"ר הוועדה, יונתן פלג:

איך עושים אז נגיד שפה אחידה אם כל כיכר היא בפני עצמה?

זיוה נוקראי:

אני יוצרת שפה אחידה שאין לי במקום אחד הכל עצים ובמקום אחד הכל דשא או במקום אחד הכל פרחים. אני מייצרת שפה אחידה שאני אומרת שיש לי כמה אלמנטים. שאני רוצה אותם וכל מעגל תנועה שאני אלך אני אפגוש, לא תמיד את כולם. תמיד כן יהיה אבן ותאורה לצורך העניין. אבל דשא לא יהיה בכולם. כי לא תמיד יש לי את השטח שמתאים לי לדשא. ופרחים לא יהיה בכולם כי לא מספיק, אין לי מספיק אולי... או אין לי מספיק. אני גם צריכה מערכות השקיה שיתמכו בכל הדבר הזה. השקיה של דשא, לא כמו השקיה של עץ, לא כמו השקיה של... אני צריכה לראות שיש לי מספיק קווים שאני יכולה לעשות. אני אומרת, הכל זה תכנון של 3 גורמים. של גורם ההשקיה. קודם כל הגורם האדריכלי, גורם ההשקיה ואחר כך הדשא. חוץ מזה יש הסיפור המאוד מאוד מאוד מורכב. פה אני מסתכלת על חביותי. נכון ככה אומרים? על נושא העצים. עכשיו, נושא העצים הוא נושא מאוד מאוד רגיש. בטח בעיר ירושלים.

דוברת:

גם בשנים האחרונות יותר.

זיוה נוקראי:

אני למדתי להכיר שיש אוהבי עצים, מחבקי עצים, צבא הגנה לעצים, פורום עצים, הכל. את כל הפורומים האלה אני מכירה. הם כולם באים אלי. אנחנו יושבים, בהתחלה זה מתחיל לא טוב אבל תמיד זה נגמר בחיובים. בעצם יש לנו 3 דברים שאנחנו, מאוד מאוד חשוב לנו. קודם כל ההצללה. אתמול אני יכולה להגיד לגם שאני טיילתי בתל אביב, ראיתי את השדרות עם העצים הענקיים

האלה של 100 שנה עם הפיקוסים. ואני אומרת לבן שלי שחושב שבכלל ירדתי מהפסים - תראה איזה הצללה יש פה.

יו"ר הוועדה, יונתן פלג:

אלף מטריות תלויות בגריד של רשתות לא משתווה לזה.

זיוה נוקראי:

לא..

זיוה נוקראי:

לא. זה פשוט. קודם כל, ואז, אם כבר הסכמתי איתו אני אגיד לכם שהוא אמר לי. את הכנסת לי את הגיוק הזה כי כשאני טיילתי בדרום אמריקה, כל הזמן אמרתי לחברים שלי- תראו איזה עצים תראו איזה עצים, חשבו שנפלתי מהירח. אז אחד זה הצללה. שתיים - זה הנושא של בחירת סוגי העצים, זאת אומרת איך אנחנו מתאימים את סוג העץ למקום. האם זה צריך להיות עץ בוגר, עץ צעיר, מה הגודל שלו, מה ה... מה בסוף תהיה החופה שלו. אחר כך אנחנו גם על התנאים שהעץ גדל. זה אומר אם יש השקיה או אין השקיה. מה בית הגידול שלהם. ערך של נגישות.

יו"ר הוועדה, יונתן פלג:

בית הגידול זה כאילו בית שורשים?

זיוה נוקראי:

כן. 120 על 120. ואני צריכה עוד 130 להנגשה. זאת אומרת שאני חייבת מדרכה של 2 וחצי מטר. זאת אומרת, באותם מקומות שאין לי, מה אני עושה? עכשיו יש כל מיני גישות. האם את כורתת את העץ, לא כורתת את העץ. מתאימה, לא מתאימה. תשתיות - אנחנו מנסות להוביל מהלך יחד עם מהנדס העיר. איך אנחנו נשכנע אותו לשלם מעט מאוד כסף ולהעביר את כל התשתיות מתחת לכביש ולא מתחת למדרכה. או לספר לכם שעשינו תכנית מדהימה ברופין. מכירים את רחוב רופין?

דוברת:

זה החלום של אנה.

זיוה נוקראי:

לעשות שדרות עצים כזה, פולה. והכל מוכן והתכניות מאושרות ובחרו את העצים והכל בסדר ובאים, פותחים את המדרכה.. התשתיות לא מאפשרות את זה. אז עשינו. שינינו את התכנית ועשינו התאמה למול התשתיות אבל בית הגידול של העץ הוא גם מאוד מאוד חשוב. זאת אומרת האחזקה שלו. אחרי ששתלנו אותו זה לתחזק אותו. מתי גוזמים עץ צעיר, מתי גוזמים עץ ותיק. האם גוזמים בכלל.

יו"ר הוועדה, יונתן פלג:

מתי גוזמים?

זיווה נוקראי:

אז יש לזה, יש לנו... גם ממחלקת האחזקה וגם לשיטת העבודה. תכף אני אדבר על שיטת העבודה
זה זה יסביר את זה. רק דבר אחד אחרון ש המערך התומך של כל הדבר הזה הוא כל הנושא של
השקיה. והשקיה צריכה להיות מבוקרת ומותאמת. יש לנו יחידת השקיה מאוד מאוד משמעותית.
היום 85% מהאזורים בבקרה, שאנחנו יודעים מה קורה שם, מרחוק.

יו"ר הוועדה, יונתן פלג:

כמה?

זיווה נוקראי:

85% מהאזורים. יש לנו מדשאות מאוד גדולות בגנים, יש לנו. אז זה לגבי זה, ורק עוד דבר אחד לגבי
התכנון ואז אני אתן לכם לשאול את השאלות. התהליך, חייבים להבין, שהולכים לעשות היום כל
פעם פעילות במרחב הציבורי אבל כל פעילות במרחב הציבורי מורכבת דרך שדרוג כביש, דרך שדרוג
מדרכה, דרך הוספת תאורה, כל דבר עובר דרך מחלקת פיתוח וגנים שמאשרת בעצם את התכנית.
עכשיו איך הם יודעים מה לעשות. קודם כל יש לנו באתר את כל ההנחיות. יש לנו הנחיות איך
שותלים עצים, ואיזה עצים בוחרים ואיזה, ואיך שותלים שתילים, ומה המרחק צריך להיות ואיזה
סוגים של שתילים. ויש הנחיות לגבי בתי הגידול שלהם, כמה הוא צריך להיות ואיך הוא צריך
להיראות. את ההנחיות האלה אנחנו נותנים, האדריכלים הולכים לבית, אומרים אוקיי, זה הרחוב
ואנחנו רוצים לעשות ככה וככה וככה. ובאים מציגים. בודקים שהם עשו את זה לפי ההנחיות. לא
עשו את זה לפי ההנחיות, מחזירים להם, תתקנו את זה, תעשו את זה לפי ההנחיות. מחזירים
ולפעמים יש "פינג פונג", לפעמים האדריכלים מקשיבים ולפעמים הם מתעקשים בהתאם. כי זה לא
מדע מדויק. אבל בסופו של דבר יש תכנית מאושרת. גם אחרי שהתכנית מאושרת יש צוות אצל
אופירה שמלווה את הביצוע. אני יכולה להגיד לכם שאחד הדברים שלאחרונה הוספנו, היינו רואים
שמביאים לנו עצים, וואלה, נכון הגדרנו את העץ והגדרנו את המפרט שלו. מביאים לנו עצים
אלוהים כאילו הלכו למשתלה אמרו רגע איזה עצים ניתן לעיריית ירושלים נתנו. ואז אמרנו אנחנו
הולכים לבחור את העצים שיגדלו אותם במשתלה ועוד שלוש שנים כשאנחנו נבוא לשתול זה העצים
שבחרנו וככה הם יגדלו וככה יטפחו אותם.

יו"ר הוועדה, יונתן פלג:

שזה הנחיות ליזם מה שאת אומרת?

זיווה נוקראי:

זה הנחיות ליזם, בוודאי

מירי רייס:

זה כבר מעבר ליזם זה לביצוע,

זיוה נוקראי:

זה כבר להיכנס לקרביים ולהגיד אני לא סומך עליך שתבצע לפי ההנחיות שלי שאני בוחר. ואופירה הולכת, אופירה ואלה והצוות שלה, הולכים למשתלות. בוחרים את העצים, ודרך אגב אנחנו גם תמיד מלווים. מלווה אותנו אגרונום. זאת אומרת אגרונום פעם זה

דוברת:

פעם זה מוריה

זיוה נוקראי:

פעם זה אגרונום, פעם זה מוריה, אגרונום של מוריה

יו"ר הוועדה, יונתן פלג:

שופינג במשתלה.

זיוה נוקראי:

שופינג. זה יותר משופינג, זה שופינג שבעצם אני לא אתן לך לבחור את העץ ואחר כך תגיד לי הנה זה גודל. איך מישהו פעם אמר לי? לא נורא, הזמנת גודל 9 וחצי, זה 8, זה יגדל. אז שיגדל אצלך בבית. אני רוצה 9. זה מה הזמנתי זה אתה תביא לי. באיזה רחוב זה היה אני לא זוכרת כבר, בגבעה הצרפתית שם נכון? כן.

דוברת:

בגבעה הצרפתית. נכון.

זיוה נוקראי:

ו... אז זה לגבי זה שחשוב להבין התהליך. שיש לנו רמת מעורבות גם בתכנון וגם בביצוע. כשבסופו של דבר אנחנו מעבירים את המוצר המוגמר אחרי שראינו שהכל נעשה כמו שצריך. ששתלו כמו שצריך ו... מעבירים את זה לאחזקת גננות. פעם זה היה בשפ"ע היום זה בתברואה, אבל אנחנו מעבירים את זה לידיי האחזקה של הגננות. מה עוד שכחתי?

יו"ר הוועדה, יונתן פלג:

כלום כלום. יש כאילו טקס מסירה מהיזם לעירייה.

זיווה נוקראי:

כן. טקס...

יו"ר הוועדה, יונתן פלג:

לא, כאילו ברגע המעבר.

דוברת:

... לגבי תב"עות, מתי אנחנו עוברים עליהם?

זיווה נוקראי:

זה פחות אבל כן.

דוברת:

אבל זה גם קשור. כי הוא אמר שטחים ירוקים.

זיווה נוקראי:

תראו אני יש לי תחושה שהרבה יזמים שמו את התמונה שלי עם חיצים. למה? כי כשהם באים לאישור תב"ע הם מביאים לי נגיד תוספת של 800 יחידות דיור, בלי סנטימטר אחד של תוספת של שטח ירוק. שטח פתוח ציבורי, לא נותנים. ואז אני מחזירה אותם בחזרה לעשות עבודת בית. כי הכל זה עניין כלכלי בסוף. אני יכולה לספר לכם שישי לנו את ארוע חדרי הטרפו. חדרי הטרפו יהפכו להיות דבר שאפשר לשים אותו בשצ"פ.

יו"ר הוועדה, יונתן פלג:

מה זה?

זיווה נוקראי:

זה חשמל. חדר שנאים.

זיווה נוקראי:

שנאים של החשמל. ואז מה קורה?

יו"ר הוועדה, יונתן פלג:

שניה רגע אולי אני יכול רגע לחזור אולי לעצים.

זיווה נוקראי:

כן.

יו"ר הוועדה, יונתן פלג:

גם. זאת אומרת, אני יודע שהעניין של גיזום העצים זה אישיו של מתי עושים את זה ושל איך עושים את זה, זה משהו שעובר איזשהו... זאת אומרת יש מועדים ספציפיים שאנחנו עושים את זה כי זה נכון מבחינת - עוד רגע בא החורף.

זיוה נוקראי:

תראה אני לא רוצה להיכנס לזה כי זה עניין של אחזקה. אבל, אני אגיד לך,

יו"ר הוועדה, יונתן פלג:

הם עושים את זה כשהם רוצים הם עושים את זה לפי המדיניות שאת אומרת.

זיוה נוקראי:

לא, לא, לא, בעקרון יש הבדל בין גיזום של עצים צעירים לעצים ותיקים, בזמן שאתה עושה את זה במהלך השנה. וגם זה תלוי גם בסוג העץ. זאת אומרת, עכשיו, השאלה שצריכה להישאל זה מה זה גיזום נכון? זה יכול להיות גיזום. יכול להיות גירדום של עץ, זה 2 דברים שונים. מה זה גיזום נכון? האם אני צריכה, יש מושג שנקרא הרמת נוף שהוא ...

יו"ר הוועדה, יונתן פלג:

מה זה גיזום נכון?

זיוה נוקראי:

זה מותאם לשטח ולעץ כי למשל לאם העץ נמצא לך איפה שאנשים עוברים, אז אתה לא תעשה הרמה שהיא תהיה בגובה הזה, נכון? אתה תעשה הרמת נוף כזאת שאנשים לא יסתכלו בתוך העץ.

דוברת:

אבל מה זה הרמת נוף?

זיוה נוקראי:

גיזום. אבל אם יש לך מקום שבהם עוברות משאיות ונכנסות לך ככה בתוך העץ אז לפני שיהרגו את העץ אז גם את זה אנחנו עושים. אז גיזום, גיזום זה של אחזקה, אני לא רוצה ש... כי אני לא איש אחזקה. אבל זה מסודר ברובו מאוד מאוד ברור מבחינת אחזקה.

יו"ר הוועדה, יונתן פלג:

אז זו השאלה שלי. האם הגיזום אומרים להם צריך, יש פרמטרים איך לגזום את הדבר הזה...?

זיווה נוקראי:

איש מקצוע צריך לדעת, לא צריך להגיד לו. אתה בא לשטח, אתה רואה עץ, אתה יודע לזהות מיהו, מהו, איזה עץ זה, אתה רואה איפה הוא נמצא. לפי זה אתה מחליט את הגיזום.

דוברת:

אפשר לשאול שאלה, איך אתם בוחרים את מי שמגיע ל...?

זיווה נוקראי:

מה זאת אומרת?

יו"ר הוועדה, יונתן פלג:

אפשר לפרוטוקול...

מיה טפירו:

יש את הקבלן ש... נכון יש קבלן לאחזקה נכון? אז הוא מביא את העובדים שלו לשטח, אומר להם מה לעשות?

זיווה נוקראי:

לא, לא אז רגע שניה, אני אעשה קצת סדר. אמנם זה לא אצלנו אבל הנושא של האחזקה זה באמצעות קבלנים. העיר מחולקת ל 7 מרחבים. כל מרחב יש לו את השטח שלו עם ה... יש לנו למשל כ-10000... שמתחזקים אותם. ומדרכות ועצים וכיו"ב. קבלן האחזקה יש לו את הדונמים שלו שהוא צריך לתחזק אותם. יש לו תכנית שהוא צריך להוציא עבור מנהל המרחב. מנהל המרחב הוא עובד עירוני. יש לו תכנית שהוא צריך להוציא עבורו. הוא אומר לו אני השבוע נכנס לגן שושנים, יש שלי שם 3 עצים לכריתה, יש לי שם שיחים לגיזום, יש לי שם דשא לכיסוח. זה התכנית עבודה שלי, את זה אני אעשה. הקבלן עומד בקריטריונים לפי המכרז של הקבלנים שזה נושא של אחזקה. והצוות העירוני הוא בעצם ניהול פיקוח ובקרה של הקבלן. אוקיי.

יו"ר הוועדה, יונתן פלג:

התכנית עבודה היא במדיניות? זאת אומרת, אני מניח שלגזום עץ בינואר...

זיווה נוקראי:

אני, עוד הפעם, אתם כל הזמן גוררים אותי לנושא הזה. זה לא נושא שהוא בתחום אחריותי. אל תשאלו אותי את השאלה הזאת.

יו"ר הוועדה, יונתן פלג:

רגע אבל אני הבנתי שהמדיניות היא כן אצל שפי"ע, והביצוע לא.

זיוה נוקראי:

לא. המדיניות של בחירת העצים, לא של אחזקה. יש מדיניות תכנון ויש מדיניות אחזקה. אני לא מדברת על מדיניות אחזקה. אני מדברת על מדיניות התכנון. מדיניות התכנון בוחרת את העצים, מתאימה אותם למקום, מגדירה את בית הגידול של העצים, מגדירה את הסוג של העץ, ומוודאת. מוודה שבאמת מה שרצינו, תכנון וביצוע, מתבצע.

מיה טפירו:

מי אחראי על האחזקה?

זיוה נוקראי:

גילי גורלי.

דוברת:

זה השתנה.

דובר:

(מצטרף) אני גם לדיון פה. הבנתי גם ממרגליות, שכאילו, ומגדעון, שהתברואה בעצים אבל אומרים להם איך... מדיניות. זאת אומרת שאם נכון, אני סתם, אני לא יודע, נכון לגזום את הדבר הזה בנובמבר ולא באוגוסט...

זיוה נוקראי:

אנחנו לא מגדירים מדיניות אחזקה. אנחנו כן. אנחנו בוחרים שתילים, עצים. אנחנו חושבים גם על האחזקה. אנחנו חושבים איך, מה יהיה יותר נוח לתחזק. איך ידעו לתחזק, מה לא קשה לתחזק, מה תאים לירושלים. אבל אנחנו לא קובעים מדיניות של אחזקה במסגרת התכנון.

יו"ר הוועדה, יונתן פלג:

כשזה היה באחריות שפי"ע, האם היו קווים מנחים, איזשהו טקסט-בוק שאפשר ממנו להבין איך הדברים האלה נעשים?

זיוה נוקראי:

אמרתי לך זה דרך המכרז. דרך מכרז האחזקה. זה לא דרך התכנון. התכנון לא מגדיר, לא נותן הנחיות לאחזקה.

מירי רייס:

כלומר, ההנחיות הן במכרז הקבלנים. הם היו בעצם, פירוט.

יו"ר הוועדה, יונתן פלג:

מכרז הקבלנים ברובעים השונים? ומי כתב להם את המכרז?

זיווה נוקראי:

מחלקת האחזקה.

אופירה לוי:

הם. מחלקת האחזקה. במחלקת האחזקה יש אנשי מקצוע. שהם פועלים כמו שאמרה... מאיה. שבעצם אנשי המקצוע שם הם אלה שפועלים שהדברים יתבצעו כמו ש... הם אלה שמפקחים על העבודה והם גם היו שותפים לכתיבת המכרז של האחזקה. כמובן שכשיצא המכרז.

יו"ר הוועדה, יונתן פלג:

כן אבל הם כללו ... דברים כאלה?

אופירה לוי:

הם אנשים שסיימו הכשרה.

זיווה נוקראי:

חלק מהם.

לטיציה פיטלי:

נראה לי שאנחנו מדברים אולי על 2 דברים שונים. אחד זה התכנון החדש אז אתם בוחרים את העצים כי עכשיו יש מודעות אחרת בשנים האחרונות אפשר להגיד. אז זה התכנון העתידי ואתן מאוד מודעות לזה כבר מעכשיו. ויש כמו בחורשת הירח את כל האלונים שהם בני 100 שנה. ועשיתי על זה קורס

דובר:

עם ישראל גלאון והוא אומר שם צריך גיזום מסוים כי הם מאוד ותיקים וצריך לגזום את זה.

זיווה נוקראי:

דרך אגב ישראל גלאון מלווה אותם. עושה להם השתלמויות עושה.

לטיציה פיטלי:

והוא חושב שצריך קורס לגיזום מסוים לאלונים האלו

דוברת:

למשל

זיווה נוקראי:

שניה

מיה טפירו:

זה באחזקה

אופירה לוי:

אנשי המקצוע באחזקה הם אנשי מקצוע שהם מכירים גינן, יודעים גינן, יודעים את האלונים איך צריכים לתחזק וכמובן יש להם גם מפרט בכתב והם היו חלק ממנו. והם גם אלה שמפקחים על העבודה הזו.

יו"ר הוועדה, יונתן פלג:

צריך להזמין אותם ללמוד את האלונים.

לטיציה פיטלי:

אבל שמעתי שאלונים בני 100 שנה צריך גיזום מאוד מדויק.

אופירה לוי:

לא זה עניין נקודתי, נורא נקודתי, זה כמו שתגידי על עמק הצבאים. אבל זה עניין נקודתי. אני משערת לעצמי שמה שאתם מדברים זה עניין ויתר גורף בכל העיר, בכל הגנים, בכל המדרכות. הנושא של הגיזום.

יו"ר הוועדה, יונתן פלג:

כן.

אופירה לוי:

זהו. זה האישיו.

יו"ר הוועדה, יונתן פלג:

בסדר, אז על זה אני רושם לי שנדבר. לא כאן.

מיה טפירו:

אפשר רגע שאלה לתכנון. אולי פספסתי את זה, סליה על האיחור. בזמנו הייתי חלק מפרויקט עם מירי שניסינו לחשוב על דברים יצירתיים כדי להוסיף עצים למרחב הציבורי. האם יש חלק בתוך תהליך התכנון שנותן מקום לזה? לדוגמה הייתי בערב שיתוף ציבור על העצים שדנה עשת, ישראל גלאון היה...

זיוה נוקראי:

זה התכנית הצללה.

מיה טפירו:

בתכנית הצללה.

אופירה לוי:

גם אני הייתי שם.

מיה טפירו:

נכון, נכון, אני זוכרת. אז כל הכבוד קודם כל.

יו"ר הוועדה, יונתן פלג:

גם אני הייתי שם.

מיה טפירו:

משהו שכמה אנשים העלו, שהיה...

אופירה לוי:

כן אבל בכלל לא תמכו. כן.

מיה טפירו:

משהו שכמה אנשים העלו שהיה לדעתי מאוד רלוונטי ואני לא וראה איך אפשר לשבץ את זה או מנגנון שיכול לשבץ רעיונות כאלו. זה אדניות לטווח ארוך, מבטון, איפה שאי אפשר לשים עץ. נגיד אמרת. פתחנו, התשתיות לא היו מתאימות, למה אי אפשר פשוט לשים בלוק, אדנית גדולה לעץ. עושים את זה בהרבה מקומות בעולם, עושים את זה גם בארץ.

אלה אויסטר:

הנה עושים את זה גם אצלנו בכיכר ספרא.

מיה טפירו:

בדיוק, אז השאלה היא זה לא ב. כיכר ספרא זה נחשב כאילו חשוב ויוקרתי אז הם עושים, הם יכולים לעשות משהו ייחודי.

זיווה נוקראי:

יש לך 2 דברים שאת צריכה לקחת בחשבון. אחד.

מיה טפירו:

השאלה היא, האם יש מקום לתהליך.

זיווה נוקראי:

רגע, אז אני מסבירה. אחד - בשביל לשים דבר כזה את צריכה עדיין לשמור על חוק הנגישות ובטיחות. זה כאילו עצם שאנשים יכולים להיתקע בו. ולשים את זה את צריכה שתהיה לך א. מדרכה מאוד מאו רחבה. כאילו 2.5 מטר כבר לא מספיק. את צריכה מדרכה של 5 מטר לפחות. שיהיה לך מהצד הזה ומהצד הזה בשביל לשים אדנית כזו גדולה.

מיה טפירו:

וגם עץ לא? זה די דומה.

זיווה נוקראי:

רגע שניה, לצערי בירושלים המדרכות רובן פחות מ-2.5 מטר אפילו. זאת אומרת, אם את הולכת בשכונות הוותיקות את רואה שם - אין מדרכה כאילו. מאין מדרכה עד חצי מטר כזה של מדרכה ואת לא יכולה לשתול שם עצים כי אם תעשי אז את מייצרת איזשהו מפגע בטיחותי כי אז גם אין בית גידול מתאים לעץ ואז הם מרימים את השורשים ומייצר בטיחות.

מיה טפירו:

לפני זה הייתי בתהליך. אופירה מכירה אותי, הייתי מתכננת קהילתית. אני מכירה את זה באותו רחובות יש מקומות שזה צר מידי ואז עוד 10 מטרים זה כן רחב מספיק.

זיווה נוקראי:

כן. אבל זה רחב. השאלה מה זה רחב מספיק והאם אנחנו רוצים לייצר מצב שיש לנו סוג של מפגע בטיחותי או שיכול להיות מפגע בטיחותי. דרך אגב, יש גם חשש שהעצים יפגעו באדניות כאלה כי אם זה ל לא מספיק מטופח ולא מספיק מזמי, זה הופך להיות פח זבל. כי זה באמצע הרחוב. ואז לא יודעת אולי דשן אבל זה לא.

מיה טפירו:

אני פשוט אחזור על השאלה שלי, זה לא האם אתם עושים את זה כי אני יודעת שזה מאוד מאתגר, אלא השאלה היא האם אפשר לחשוב על מנגנון בתוך התהליך הקיים לתכנון של כל העיר אם אפשר להכניס מקום שאפשר לחשוב על זה, לתכנן את זה. לחשוב על כאילו, שיהיה כאילו סעיף שזה מקומות שמאתגרים בטיחות נגישות, פח זבל. כי אנחנו לא רוצים שזה יהיה.

אלה אויסטר:

אנחנו היום עושים את זה באשר ג, פשוט לא בגלל התשתיות.

דובר:

שביל לאופניים?

דובר:

לא. אבל המדרכה. יש מדרכה יחסית רחבה ולא שתלו עץ אחד בגלל התשתיות. אז אנחנו כן ביקשנו שם אדניות.

מיה טפירו:

עוד אין עצים

אלה אויסטר:

אנחנו מנסים להכניס שם.

זיווה נוקראי:

איפה שאנחנו יכולים אנחנו נעשה את זה. וגם שם הקטע של הבטיחות הוא פחות. כי זה פחות מדרכה שהולכים עליה.

אלה אויסטר:

לא שם רחב יחסית.

זיווה נוקראי:

כן אבל פחות הולכים עליה.

אלה אויסטר:

אנחנו גם הזזנו את זה לכיוון הקיר יותר, שלא יהיה ליד עין ספרא. שלא יהיה יותר בעיה עם זה.

מירי רייס:

כי בעצם אי אפשר לשים ליד שפת המדרכה, בין שפת המדרכה לכביש אי אפשר לשים עצמים מאוד חזקים מאוד קשים כמו בטונדות כאלה. צריך את הבטונדות האלה להרחיק, ולכן אנחנו עובדים יחד עם אדריכל העיר בכל הנושא הזה של הפיתוח של המדרכות. אנחנו נותנים את הצד האגרנומי. והם נותנים את הצד היותר אדריכלי. הרי אנחנו עובדים בשיתוף פעולה. וכן יש חשיבה הרבה פעמים לשים באדניות במקומות שאפשר. כמובן את האדניות האלה לחבר למערכות השקיה כדי שהם יהיו לאורך זמן כי זה מאוד חשוב. אי אפשר להשאיר את זה ככה סתם כשהמצע הוא מצע מנותק. יש את החשיבה הזאת אבל זה לא משהו שאנחנו אומרים. יאלה עכשיו איפה שאי אפשר שמים את האדניות כי זה יותר מפגע. תחשבו. אם מדרכה צרה, כשיש בטונדות בטונדות ואנשים צריכים ללכת שזה לא פשוט וכמו שזיווה אמרה. מדרכות מאוד צרות. אנחנו מנסים בכל תכנית שמגיעה אלינו. סליה שאני אשתמש במילה אבל - לדחוף עצים. בכל מטר מרובע שרק יכול להיות. וכמוהן לחבר אותם למערכת העירונית על מנת שלאורך זמן היא תישאר, הערוגה הזאת תישאר לאורך זמן. וגם אם עץ לא נקלט, יש את האפשרות להחליף אותו עם כל הנושא של ההשקיה.

זיווה נוקראי:

אני חייבת להוסיף גם שברמת מדיניות של הנהלה של העירייה. כל פעם שאנחנו מביעות התנגדות ולא מוכנות לחתום על תכנית בגלל שאו חסר לנו עצים או ניסו לקחת משצ"פ לכל אחד. אנחנו מקבלות תמיכה מלאה. ושוב, התחלתי לספר את הסיפור הזה של חדרי טרפו, בגבעת המטוס. תב"ע שעוד אושרה הרבה לפני שאני הייתי פה. אישורו 14 חדרי טרפו בשצ"פ. 14 חדרי טרפו בשצ"פים והביאו לי את זה לאישור תכנית סופית ואמרתי לא מאשרת. ואמרתי מה פתאום את לא מאשרת. אדריכל העיר אישר.

דוברת:

זה היה בניגוד לחוות הדעת שלנו.

זיווה נוקראי:

מהנדס העיר אישר. אמרתי - אני לא מאשרת. ואז הגיעו עם זה עד ראש העיר. ראש העיר אמר. מה קרה? אמרתי לו תראה לא ישאר לאנשים שצ"פ. אמהות ירצו לרדת עם הילד, לאן ירדו? לא ישאר כלום. אמר מה את רוצה? אמרתי - שיטמינו אותם. ואמר לי מה פתאום חברת החשמל לא תסכים, זה לא יסכים. עשינו תהליך של חצי שנה? משהו כזה. של חצי שנה עם חברת חשמל. ועם החברת ערים שמתכננת ואחר כך גם גיליתי שהולך להיות לי שם בריכת, בריכה למי קולחין שצריכה להיות שם. והוא בא ואומר לי, כן אז יש לך 2 חדרי טרפו, גם החדר שלי יהיה שם. אמרתי לו לא לא יש לי חדשות בשבילך. הם מטמינים, גם אתה מטמין. ואז הצלחנו להטמין את הרוב נכון? את רוב חדרי הטרפו הצלחנו להטמין. גם הטמנה עדיין נשאר לי אבל זה לא בומבה כזאת שנשאר לי. אבל זה לא בומבה כשאת שנמצאת לי בתוך ה....

אלה אויסטר:

זה לא בומבה זה בעיה 5 מטר מסביב את לא, אי אפשר לעשות שום דבר.

זיוה נוקראי:

אפשר לעשות שצ"פ.

אלה אויסטר:

אז את צריכה להתרחק מזה.

זיוה נוקראי:

עכשיו למה אני מספרת את זה

יו"ר הוועדה, יונתן פלג:

רגע רגע, השצ"פ הוא מעל זה פשוט?

זיוה נוקראי:

לא... השצ"פ הוא יהיה בתוך האדמה, לא השצ"פ מעל זה. זאת אומרת, הוא יהיה מתחת לאדמה לא השצ"פ מעל זה. זאת אומרת זה נמצא בתוך האדמה, זה נמצא ככה. ככה. במקום שיהיה ככה - זה ככה. כי אתה חייב אוורור שיהיה. רק בשביל האוורור. אבל לא. עכשיו אני מספרת את זה כי אנחנו באמת מקבלות תמיכה לדברים האלה ומה שעשינו כאן, זה בעצם ייצרנו עוד שטחים טובים פתוחים בשטח הציבורי.

מירי רייס:

כי זה לשימוש הציבור כי שטחים הצטופפו.

זיוה נוקראי:

אז גם שיש בעיות של עצים וגם שכפידת היערות יש כל מיני בקשות לכריתות ושלא מאשרים אותם. ובאמת אנחנו מקבלות תמיכה מלא מהעירייה וזה מאוד חשוב.

יו"ר הוועדה, יונתן פלג:

טוב. אני יכול שניה להחזיר. יש לי שאלות על תכנון אלמנטים של... זאת אומרת אמרן שאתן הולכות ממש בוחרות עץ ספציפי. אלמנטים של תכנון כמה צמחיה תהיה מקומית. עכשיו זה לא רק עצים, אני מדבר גם על שתילה. כמה מזה תהיה צמחיה שהיא מקומית, כמה מזה תהיה צמחיה שהיא עונתית, שהיא רב שנתית. זאת אומרת, לפי מה זה הולך? לפי מה זה מתוכנן?

אלה אויסטר:

עונתי אנחנו רק במקומות יותר מרכזיים כמו איי תנועה, מעגלי תנועה.

לטיציה פינטלי:

כמו ז'בוטינסקי.

אלה אויסטר:

כן. בגנים נגיד אנחנו לא אשמים פרחים עונתיים. שם צמחיה רב שנתית, עצים ומדשאות.

מיה טפירו:

צמחיה רב שנתית מותאמת אבל לאקלים.

מירי רייס:

בטח מותאמת לאקלים.

זיוה נוקראי:

גם עצים מותאמים לאקלים.

אלה אויסטר:

הכל אנחנו מנסים להתאים

זיוה נוקראי:

אין לנו דקלים בירושלים. אנחנו מתאימים אותם לאקלים.

דוברת:

היו..

זיוה נוקראי:

לא. היום אין.

יו"ר הוועדה, יונתן פלג:

היו לנו פה למטה עד ש...

לטיציה פינטלי:

איך עושים לגבי השקיה למשל ברחוב ז'בוטינסקי שיש לכם עצים...

אלה אויסטר:

זה מחולק. מחולק ל3, לכל אחד מקבל השקיה שלו.

יו"ר הוועדה, יונתן פלג:

... היה להם ב .. בעיקר באיי תנועה ושדרות מרכזיות

אלה אויסטר:

בעיקר במקומות מרכזיים שכולם רואים את זה. זאת אומרת בגנים אנחנו לא מכניסים פרחים עונתיים.

דוברת:

יפה.

יו"ר הוועדה, יונתן פלג:

אוקיי. פניית ציבור שהגיעה עליי היא שילוב של עונתי בסמיכות גדולה לעצים. שהתלונה היא, שוב אני לא איש מקצוע, הייתה בעצם: משטר השקיה X ומשטר השקיה Y, שני דברים שהם באותו מרחב אבל צרכים שונים לגמרי.

זיווה נוקראי:

אנחנו יודעים לעשות את החלוקה והתכנון של זה. תראה בעבר היינו עושים את זה יותר. אנחנו הפחתנו את זה מאוד. פעם היה לנו את הנושא של שתילים מסביב לעצים. אנחנו הפחתנו את זה מאוד. ביפו למשל אנחנו העברנו את זה לאדניות ויש לנו 2 קווים נפרדים להשקיה.

יו"ר הוועדה, יונתן פלג:

פה ראיתי שכן.

זיווה נוקראי:

נכון. כן על זה אני מדברת.

אלה אויסטר:

וגם ניקוז שיצא לא לכיוון העצים אלא לכיוון המדרכה.

זיווה נוקראי:

שיצא החוצה למדרכה. אז אנחנו עושים את זה הרבה פחות.

יו"ר הוועדה, יונתן פלג:

אה כאילו מה שיש פה למטה אז באדניות יש עצים והניקוז של האדניות יוצא החוצה?

זיווה נוקראי:

כן.

יו"ר הוועדה, יונתן פלג:

מדהים.

זיווה נוקראי:

עשינו תכנון של זה כי אנחנו מכירים שת הרגישות של הדבר הזה אבל אז אנחנו הרבה פחות. תראה גם שיינו מינונים. אחרי שנת שמיטה נתנו כאן בוסט מטורף של צבע ואז לאט לאט הפחתנו ואנחנו משלבים היום יותר דשא ורוב עונתי עם עונתי. אנחנו מייצרים את שילוב הזה אבל גם רק ב... בחלק האורבני אני קוראת לזה. בגינות אני לא שמה את זה בכלל. זאת אומרת אני שמה שיחים, אנחנו.

יו"ר הוועדה, יונתן פלג:

כאילו בגינות אנחנו מדברים על הגנים הרחוביים השכונתיים.

אלה אויסטר:

בשכונות גם, בצירים מרכזיים גם, גם שותלים.

אופירה לוי:

בצירים המרכזיים כן בכיכרות, בשכונות אנחנו כן שמים כדי שכמה שיותר אנשים יהנו מהפרחים העונתיים ומהדשא.

זיווה נוקראי:

דרך אגב גם מבקשים את זה.

אופירה לוי:

כן. בגנים אנחנו שמים יותר רב שנתיים, עושים משטחי דשא. כדי לאפשר לאנשים כמה שיותר לטייל להסתובב, לרוץ בגן כי השטחים הולכים ונהיים מאוד מאוד קטנים. בגלל הציפוף. הנושא של-מה שנים בתוך הגן. שהשטחים יהיו מנוצלים. זה מאוד חשוב לאפשר לתושבים, לאפשר למי שמגיע לגנים להסתובב כמעט בכל מטר מרובע של הגן. ממש להסתובב. לטייל על הדשא, להסתובב בשבילים, ולא להשאיר המון שטחים שהם רק גינון. אלא אם כן זה חיץ בין בתים לבין יער לבין הגנים.

לטיציה פיאטלי:

אני לא מרגישה כל כך דשא בירושלים.

אופירה לוי:

לא מרגישה?

זיוה נוקראי:

וואו.

לטיציה פיאטלי:

תראי כבר שנים אני כאן ואני חושבת שזה מדהים. באמת עשיתם עבודה יפה אבל דשא אני לא מרגישה בעיר. בשכונות.

אופירה לוי:

לא. אנחנו לאט-לאט מכניסים את זה.

מיה טפירו:

יש המון.

זיוה נוקראי:

קודם כל יש לנו רשומות של כ-1000 גנים בעיר. את מוזמנת

יו"ר הוועדה, יונתן פלג:

אגב היא אונליין הרשימה, נגישה? רשימת הגנים

זיוה נוקראי:

אני לא יודעת

אופירה לוי:

היא נגישה ב-GIS היום.

זיוה נוקראי:

אני לא בטוחה שהיא מעודכנת אבל.

אופירה לוי:

גן סאקר בטח מעודכן

לטיציה פיאטלי:

גן סאקר, סן סימון זה ממש דשא בסדר

זיווה נוקראי:

נכון

לטיציה פיאטלי:

אבל סוקולוב

זיווה נוקראי:

תראי אבל לא תמיד למשל, תלכי לגן השושנים שעכשיו לא מזמן סיימנו את השדרוג שלו. אחד הגנים היותר יפים בעיר בעיניי. עם הבריקה האקולוגית, עם העצים, עם השילוב של האבן בתוך זה.

יו"ר הוועדה, יונתן פלג:

או הצלחתי, הצלחתי להנביט לוטוס קדוש אצלנו במטבח. אני מוכן לתרום את זה לכל מרחב שתמצא כי זה כרגע בקערה כזאת.

מיה טפירו:

בזמן הבניה זה גם אצלכם?

זיווה נוקראי:

או כן זהו, שאלה חשובה תודה שהזכרת לי. יש מה שנקרא נוהל עבודה בסביבת עצים. כאשר בעצם יש לי פקח סביבתי שהוא ניזון מ... או שלום שלום. עכשיו אפשר להתחיל.

עו"ד שמוליק שפט:

שמעתי מילה יפה, פקח סביבתי.

זיווה נוקראי:

אז הפקח הסביבתי, בעצם התכנית עבוד שלו מורכבת משני דברים. אחד, פניות שבאות ואומרות, העץ הזה כרתו אותו. יש לו רשיון, אין לו רשיון. העץ הזה נפגע בעבודות, העץ הזה לא נפגע בעבודות.

לטיציה פיאטלי:

פקח סביבתי. וכמה יש כאלו?

זיווה נוקראי:

אחד. ודבר אחר. אצל אופירה שי בעצם את כל רשימת הפרויקטים שהיא מאשרת בהם את תכנית העבודה. ויש הכל תכנית כזו סקר עצים שצריך בעצם, בתוך הסקר עצים יש עצים לשימור, עצים להעסקה ועצים לכריתה. עצים לשימור צריך לגדר אותם. צריך לעבוד בסביבת העבודה שלהם

ובעצם הפקח הסביבתי הזה מקבל מתוך הרשימה של 150 בערך פרויקטים. הוא גם יוזם וגם מגיב. זאת אומרת הוא מגיב לפניו שמגיעות ואנחנו יוזמים עבורו את התכנית ללכת ולבדוק. לפקח על הקבלן הזה והזה.

מיה טפירו :

מה קורה אם...?

זיוה נוקראי :

לצערי הרב, הנה ... לצערי הרב, הכנס עבור ארוע כזה. וזה אני שמה עכשיו את הכובע הכלכלי שלי. הוא לא מספיק מרתיע, לצורך העניין. אם כל אחד ואחד מאיתנו היה יודע שהוא מקבל 50,000 ש"ח על זה שהוא מדבר בטלפון באוטו בנסיעה, היו פחות שימושי טלפון בנסיעה. ברגע שזה 500 ש"ח, לפעמים איך מישהו אמר לי. אם אני מפסיד את השיחה הזאת זה יעלה לי יותר מ-500 ש"ח שאני אקבל

יו"ר הוועדה, יונתן פלג :

את מדברת על פה על קנסות על מה? על עבודה לא זהירה? על...?

זיוה נוקראי :

כן. פגעו בעץ. פגעו בעץ.

דוברת :

יונתן. זה כלכלי? מי שעובד באתר בניה, כלכלי לו לפגוע בעץ.

יו"ר הוועדה, יונתן פלג :

ברור.

זיוה נוקראי :

בשביל 5000 שח שמישהו...

זיוה נוקראי :

זה חלק מתכנית ההצללה שאנחנו עובדים עליה מול מהנדס העיר אנחנו ממש מציעות את הדבר הזה. זאת אומרת, בוא נעשה מנגנונים שהם יהיו משמעותיים. לא מנגנונים שלא מייצרים הרתעה.

יו"ר הוועדה, יונתן פלג :

ואיפה זה נמצא הרעיון הזה.

עו"ד שמוליק שפט:

לא. כפקידת היערות,

זיווה נוקראי:

מה פקידת היערות

דובר:

למה אי אפשר להגיש כתבי אישום על ה...?

זיווה נוקראי:

תגיש.

מירי רייס:

אתה יכול להגיש כתבי אישום אבל. בוא תעשה...

מירי רייס:

יש לנו את מה שהיה בג'אבל מוכאבר, עם הראיות והכל והליך פלילי. אנחנו לא רואים שהפרקליטות
ב500 שנה הקרובה תמצה את הדין.

עו"ד שמוליק שפט:

למה קודם כל פרקליטות? אני אומר אפשר ללכת קודם כל-

מירי רייס:

הליך פלילי לוקח.

עו"ד שמוליק שפט:

שניה שניה, קודם כל צריכים לנסות, צריכים קודם כל, זה לא סביר בעיניי... שיהיה בכל ירושלים
פקח סביבתי אחד ומתגאים בו. זה לא מתקבל על דעתי.

יו"ר הוועדה, יונתן פלג:

דעתך התקבלה

זיווה נוקראי:

רגע שניה. אחד לפני 3 שנים לא היה גם זה אבל רגע שניה. תשאל את העמיתים שלך. איפה נמצאות
ה... בפניות שאנחנו העברנו.

עו"ד שמוליק שפט:

לא, צריך לשלוח פקחים. תכינו תכנית עבודה.

יו"ר הוועדה, יונתן פלג:

שניה רגע, האמת שאני ממש רוצה לחזור על זה ולהרחיב על זה אבל את צריכה משהו לפני ש...
רצית להגיד,

מירי רייס:

כן אני פשוט מתנצלת אני צריכה לצאת. שמוליק אנחנו נשמח לשבת איתך על העניין הזה כי אני
חושבת שזה צריך

עו"ד שמוליק שפט:

תגידי ללוגסי קודם כל, לוגסי הוא יכול לעזור. אני גם אשב. אין לי בעיה. כי אני קרוב, קרוב לבי
לתחום הזה ואת יודעת שאני...

מירי רייס:

כן אז אנחנו צריכים לשבת איתך ולעשות את זה .

זיווה נוקראי:

לא סתם העליתי את זה

מיה טפירו:

אבל זאת השאלה, זו שאלה משפטית. היא לא צריכה להיות מה העירייה עושה אם החברה מבצעת.

מירי רייס:

יש פה גם שאלות שזה לא רק משפטי. זה גם באמת של חוזים והתקשרויות. וצריך לפרוט את זה. יש
פה שאלה משפטיות ויש פה שאלה כלכלית, ויש פה שאלה חוזיות. בקיצור צריך ל...
...

מיה טפירו:

גם אם קבלן עושה משהו כזה, סליה פשוט הייתי מצב כזה, אז מי שבשטח צריך להחליף אותו תוך
כדי. צריך להיות איזשהו מנגנון החלפה.

זיווה נוקראי:

מה להחליף את הקבלן?

מיה טפירו:

רגע רגע, אולי לא בהכרח את חברת קבלן אבל מי שנמצא בשטח זה לא בהכרח הקבלן המעסיק.

זיווה נוקראי:

זה קבלן של קבלן של קבלן...

מיה טפירו:

אם רואים שהוא עושה דווקא ודווקא ודווקא אז מבקשים מנגנון שכאילו אומר לו תפסיק

זיווה נוקראי:

אנחנו נשמח לסיוע בנושא.

מירי רייס:

אני מתנצלת שאני מפסיקה אתכם באמצע הדיון כי הדיון הוא מאוד מאוד חשוב. אני פשוט צריכה ללכת. אני רק ארצה להגיד שאנחנו עכשיו הגשנו טיוטה ראשונה למשרד להגנת הסביבה על תכנית ההצללה. שפ"ע הם השחקן המרכזי פה. אבל צריך להבין שכדי שאנחנו נגיע ל... זאת תכנית להצללה טבעית, זאת אומרת אך ורק עצים. והדיון פה זה גם על גינון והוא יותר רחב אבל מבחינת הצללה טבעית. כדי להגיע ליעדים שאנחנו קבענו בתכנית ההצללה זה הרבה יותר מורכב מרק תכנון או רק תחזוקה. יש פע עוד המון המון ידיים שצריכות להכין את התבשיל הזה. ואני כן אגיד שמהנדס העיר, אנחנו עושים עכשיו עבודה בנושא של התשתיות. כי יש הרבה פעמים גם מחסור במידע וגם אין דירקטיבה של העירייה לחברות התשתית. איך הן אמורות להניח את התשתיות. היום כל חברת תשתית היא מלך, היא באה ומכתיבה לעיריית ירושלים כמה היא רוצה ואיפה היא רוצה. אז אנחנו רוצים להפוך את הסיפור הזה. ואנחנו. עכשיו נעשית על זה עבודה. ואני באמת מקווה שזה יאפשר לממש את התכניות הנפלאות שיוצאות מהשולחן של אלה ושל אופירה. כי באמת יש פה אוצרות מבחינת ה... מבחינה מקצועית יש פה תכנון מאוד מאוד יפה והרבה פעמים זה לא יכול להגיע לכדי מימוש. אז גם..

יו"ר הוועדה, יונתן פלג:

למה זה לא מגיע?

מירי רייס:

בגלל ש-

זיווה נוקראי:

תשתיות

מירי רייס:

יש אבנר שרק, רחוב חדש בגילה. תכנית יפיפייה של אופירה ואלה. עץ אחד לא נשתל.

יו"ר הוועדה, יונתן פלג:

ולמה?

מירי רייס:

למה? כי הגיחון צריכים כך וכך מטר וחברת חשמל צריכים כך וכך מטר והם מכתיבם לעיריית ירושלים איך הם יעשו את זה.

יו"ר הוועדה, יונתן פלג:

הגיחון וחברת החשמל?

מירי רייס:

כן. אז עכשיו אנחנו רוצים להגיד, זה לעשות סטופ.

יו"ר הוועדה, יונתן פלג:

אז ששימו תשתיות מה זאת אומרת זה לא עובד שמה.

מירי רייס:

לא. זה כביש חדש.

יו"ר הוועדה, יונתן פלג:

אני מכיר. למטה

אופירה לוי:

זה שביל חדש, שלפני כן לא תוכנן שיהיה שם שביל אופנים ואחר כך תוכנן שיהיה שם שביל אופנים.

יו"ר הוועדה, יונתן פלג:

מה הבעיה

אופירה לוי:

זה חלק מהבעיה

מירי רייס:

זה חלק מהבעיה, זה לא רק הבעיה.

אופירה לוי:

כי אחר כך כשבאנו להכניס את העצים אז הגיחון ביקש, וצודקת מירי, הגיחון ביקש, רגע.

אופירה לוי:

... תתרחק מפה, תתרחק מפה. כשאנחנו באנו עם בקשות ועם רעיונות לבוא ולהטמין את זה יותר נמוך ולהסדיר את הנושא של לחיות ביחד באותה מדרכה. אין ברירה.

מירי רייס:

בקיצור, עם כניסתו של צבי דקל, מנהל תושי"ה החדש. אנחנו. מהנדס העיר סידרו את התקציב ויש עכשיו מישהו ש. אנחנו עובדים עכשיו כדי לייצר את סט ההנחיות, איך עיריית ירושלים היא מנחה את חברות התשתית ולא חברות התשתית קובעות לירושלים איפה הן עובדות.

מיה טפירו:

זאת אומרת תיאום תשתיות יהיה ביחד.

מירי רייס:

זה יותר מתיאום תשתיות, זה תכנון של תשתיות. היום אנחנו במצב בעיריית ירושלים ש... אנחנו צריכים, צבי עובד כדי לחדד את הנושאים האלה...

יו"ר הוועדה, יונתן פלג:

עצם זה שמתייחסים להצללה ולעצים כתשתית וכמשאב ולא כ...

מירי רייס:

אני חושבת ששדרת ההנהלה בעיר ירושלים מאוד מיועצת לעניין. וזה לא, זה לא מובן מאליו. ואני חושבת שגם זיווה עשתה כברת דרך, הצעידה פה הרבה דברים. וגם, כלומר אי אפשר לחשוב שתוצאה שכולנו מייחלים לה היא תקרה רק בגלל מישהו אחד. כולם צריכים לתת יד ולתת את ה... לעשות את שלהם. כי אחרת אנחנו רואים בסוף על מה הדברים נופלים. על דברים טכניים. על דברים של תיאום, על דברים שכולם מאוד מאוד רוצים אבל ברגע שלא כולם גם עובדים ביחד, אז לא. זה לא עובד. אז.

יו"ר הוועדה, יונתן פלג:

אני רוצה... צריך שגורמי המקצוע גם יכוונו אותנו, את הדרג הנבחר. תצביעו לנו על דברים שלא יפתרו ברמה של מקצועי מול מקצועי או עירייה מול תשתית וצריך פוש ציבורי, זה תפקידנו. אבל אנחנו צריכים שתצביעו לנו... לא יודע כאילו. תצביעו לנו ותנו לנו משימות בקטעים האלה. זה חשוב.

מירי רייס:

אני מתנצלת שאני צריכה לצאת מאחת הוועדות היותר.

יו"ר הוועדה, יונתן פלג:

שיהיה במזל טוב.

מירי רייס:

תודה.

זיווה נוקראי:

ביי.

עו"ד שמוליק שפט:

מה מזל טוב?

מירי רייס:

אני הולכת לחתונה ביקב פסגות שהיא לפני השקיעה...

יו"ר הוועדה, יונתן פלג:

בהקשר של העצים הזכרת מקודם את רופין, אני חייב להגיד שאחד הדברים שאני הכי אוהב ברופין זה העצים שמחוץ לספריה הלאומית.

זיווה נוקראי:

אה ממול שם.

יו"ר הוועדה, יונתן פלג:

ממש מתחת. זאת אומרת על רופין כניסת ספר... זאת אומרת בנו מונומנט 11 קומות. 6 למטה, 5 למעלה. חתיכת עבודה, שעבדו עליה שנים. היא עצומה, ולא נגעו בעצים.

זיווה נוקראי:

נכון.

יו"ר הוועדה, יונתן פלג:

זאת אומרת כשרוצים, יכולים. יכולים.

אלה אויסטר:

כשרוצים הנה זה המפתח, כשרוצים.

יו"ר הוועדה, יונתן פלג:

בנו את אחד הפרויקטים האדריכליים ובטח גם ההנדסיים הכי מורכבים שיש בבירה ואולי גם במדינה. והעצים על מקומם עומדים וכל פעם שאני עובר שם בדרך לעבודה ואני רואה אנשים על הספסלים ויושבים, ועצים. זה מדהים.

אלה אויסטר:

כן זו שדרה מאוד יפה.

יו"ר הוועדה, יונתן פלג:

וכל פעם שאני עובר ביפו ורואה את המיש שלא יצמח לעולם בא לי לבכות.

אופירה לוי:

אגב זה אותו מיש. פשוט מאוד הם, פשוט מאוד הם לפני המון שנים.

זיוה נוקראי:

הם יותר ותיקים

אופירה לוי:

המון שנים. העצים שמרו עליהם.

זיוה נוקראי:

בגיל העץ.

אופירה לוי:

איזה, לפני יותר מאיזה, כמעט 25 שנה. העצים. עצי המיש ברחוב רופין.

דובר:

טוב אנחנו. ביפו יש את ה... איפה יש לך אותם בלי מגרשי הרכבת הקלה?

זיוה נוקראי:

זהו זה.

יו"ר הוועדה, יונתן פלג:

לא. זהו הם נשארים אותו גודל. הילד לא גדל.

דובר:

זה יפגע ברכבת.

דוברת:

זה בטיחותי.

אלה אויסטר:

גם הרכבת גוזמת אותם קצת.

יו"ר הוועדה, יונתן פלג:

כן.

זיווה נוקראי:

ברור. כמו שחברת החשמל גוזמת לנו לפני החורף.

אופירה לוי:

בסדר. מה נעשה.

יו"ר הוועדה, יונתן פלג:

זאת אומרת האלמנט הזה של תכנית ההצללה ממה שנחשפתי, מדהימה וחשובה והיעדים הם משהו שאפשר למדוד ועוד ראיתי עם כל הכלי AI שסופרים לך כמה בדיוק. מדהים. אבל בשמירה על הקיים חייבות להיות... אין תחליף לעץ בוגר שכבר קיים בשטח. צריך לעשות את זה.

אופירה לוי:

כן.

יו"ר הוועדה, יונתן פלג:

רציתי לשאול גם, בתוך מגבלת מקום של מדרכה, האם נעשה איפה שהוא שימוש בעצים מטפסים?

אלה אויסטר:

אין עצים מטפסים.

יו"ר הוועדה, יונתן פלג:

גפן יודעת לטפס פנטסטי.

אלה אויסטר:

אבל זה לא ישים.

יו"ר הוועדה, יונתן פלג:

אוקיי אז אני לא איש מקצוע. אבל נגיד...

אלה אויסטר:

אז אתה תראה פה ביפו. אנחנו שתלנו ליד הקיר שם, שמנו ספסלים ומטפס על הקיר. אבל זה לא במקום עץ. זה קישוט ל...

יו"ר הוועדה, יונתן פלג:

לא אבל אם הוא מטפס על קיר ואז בעצם הגזע שלו לא מפריע למדרכה.

אלה אויסטר:

לא זה לא עץ. זה לא נותן צל

זיווה נוקראי:

לא אבל זה לא עץ. זה צמח מטפס. זה שיח מטפס. זה לא עץ.

אלה אויסטר:

זה שיח מטפס. הוא טיפה סוגר את הקיר. עושה קצת מיקרו אקלים, טיפה. מקטין חימום גם.

יו"ר הוועדה, יונתן פלג:

אבל אם מושכים לו מקום מהמדרכה הוא יכול להיות אלמנט של סכך.

אריה קינג:

אבל אז זה יותר מסובך.

אופירה לוי:

אבל אז זה יותר מסובך.

אריה קינג:

מדובר על... יש ספסלים עם סככות. ללא יודע אם עדיין יש...

זיווה נוקראי:

מעט מאוד.

אריה קינג:

ספסלים עם... אבל זה נכון. אבל בלי קשר, יש מקומות שעצים א לא יכולים להיות והמטפסים האלה כן יכולים להיות על קירות.

אלה אויסטר:

אנחנו שותלים.

זיווה נוקראי:

אנחנו עושים.

אריה קינג:

ואני חושב שזה נותן, קודם כל זה מביא הרבה מינים לעיר, פרפרים, דבורים, זה אחלה.

זיווה נוקראי:

דרך אגב מה שעשינו עכשיו בבגין, שסידרנו את המפרדה ואת צידי המפרדה. בחלק מאוד גדול לא יכלנו להוסיף עצים אבל הוספנו מטפסים.

אריה קינג:

לכן אני חושב שהצמחיה בבגין, מי שלא... אני רוכב על קטנוע אז אני יוצא לי הרבה פעמים לראות אז זה מקרוב, לא מעבר לחלון וזה...

עו"ד שמוליק שפט:

בגלל שאתה עוקף מימין.

אריה קינג:

קודם כל נכון. נתחיל בזה. אתה עורך דין. צא החוצה בבקשה. זה המקום הכי בטוח.

עו"ד שמוליק שפט:

זה לא המקום הכי בטוח. אנחנו לא רואים אותך.

אריה קינג:

הכי בטוח. תאמין לי הכי בטוח. תסמוך עליי

עו"ד שמוליק שפט:

אבל אתה כל הזמן מערבב את הפוליטיקה שלך. גם בתחבורה.

יו"ר הוועדה, יונתן פלג:

הנה הם התחילו

עו"ד שמוליק שפט:

משני הכיוונים

אריה קינג:

אני רק רוצה לומר, הצמחיה לאורך בגין, זה צמחיה... ואם זה היה, אני חושב שאם זה היה תלוי בי... עירבנו גם את גילי בזה - על כל הסיפור של הגננות. זה מה שצריך לראות בעיר עכשיו. זה צמחיה ששורדת זיהום מטורף של פיח ושמם כל היום. וכל ה...

אריה קינג:

לא, לא. מעבר לנושא של צמחיה, אז אני אומר, תראו איזה יופי. ואין דיבור כל יום להפוך, להוציא, לעקור, לשתול, כל ה...

מיה טפירו:

רגע להמשיך את מה שאתה אומר, כל הקירות תמך. יש אפשרות...? כאילו זה נשמע שאתם כבר חושבים על זה.

אלה אויסטר:

הנה בפסגת זאב אתם מכירים?

מיה טפירו:

צריכים לעשות את זה ברמות, בהרבה מקומות

אלה אויסטר:

קיר ענק, סגור

מיה טפירו:

יש תכנית לכל העיר?

אלה אויסטר:

צמח שמטפס גם, פשוט כל הקיר. בקיץ זה ירוק, בסתיו זה אדום, עכשיו רק אתה רואה רק

אופירה לוי:

אין תכנית ייחודית לשתילה של מטפסים. במסגרת התכנון שנעשה בפרויקטים, אנחנו דורשים ואנחנו מוודאים שאכן יש את המטפסים האלה על קירות על מנת למתן.

זיוה נוקראי:

במידה ויש.

אופירה לוי:

במידה ויש בדיוק, לא בכל מקום. ואנחנו לא שמים אלמנטים כדי שמטפסים יעלו. יש את הכוונה הזאת במסגרת תכנית ההצללה ובתחנות אוטובוס. אבל זה כבר משהו אחר. אבל כן אנחנו משלבים היום בכל. משתדלים, בכל תכנית שאפשר לשלב את המטפסים האלה. העניין הוא שרואים את זה... לא כל כך רואים את זה בשנים הראשונות. עד שמתחילים לראות את זה זה לוקח זמן.

אלה אויסטר:

הנה גם בהרצוג שאתם עושים, השביל אופניים שעשו, יש ספסלים ועל זה פרגולה. הם מטפסים על זה.

עו"ד שמוליק שפט:

מעולה.

אריה קינג:

בדיוק מה שאמרתי תראה.

מיה טפירו:

אני ראיתי רק את כניסת העיר, לא ראיתי במקומות אחרים אבל כמה זמן לקח לעשות משהו כזה? קיר ירוק.

אלה אויסטר:

זה לוקח זמן.

זיוה נוקראי:

זה גם אחזקה מאוד מאוד מורכבת.

מיה טפירו:

אה כן.

זיוה נוקראי:

מאוד מאוד מורכבת. לא אצלי אבל.

אריה קינג:

בגבעת מרדכי עשו גינה קהילתית כזאת. גבעת מרדכי, גינה קהילתית. על הקיר עגבניות, פסיפלורה, אולי גם גפן.

יו"ר הוועדה, יונתן פלג:

איפה ה...?

אריה קינג:

בגינה קהילתית הם עשו את זה.

אלה אויסטר:

יכול להיות אבל במקום פרטי הרבה יותר קל מציבורי לעשות את זה.

אריה קינג:

טוב זה ציבורי.

מיה טפירו:

פסגת זאב והתחזוקה היא גם ציבורי

אלה אויסטר:

גינה ציבורית זה משהו שיום יום שמטפל.

מיה טפירו:

...בגבעת זאב, זה לא מורכב שם?

אופירה לוי:

לא. אבל לקח המון זמן.

אריה קינג:

כן היום זה ענק. הגפנית שם בפסגת זאב היום.

אופירה לוי:

בפסגת זאב היא ענקית. אבל לקח לה המון שנים.

מיה טפירו :

אבל אתם אומרים שזה כן חלק מהתכנית ש...

זיווה נוקראי :

אם יש קירות. אנחנו כן מבקשים את זה. גם קיימים וגם חדשים. אבל אם אין אנחנו לא נייצר קיר בשביל שיהיה לי שם מטפס.

מיה טפירו :

ברוך ה'

אלה אויסטר :

גם בכביש 1 ...

מיה טפירו :

אם יש משהו אחד שהעיר הזאת לא צריכה זה קירות תמך.

יו"ר הוועדה, יונתן פלג :

מספיק לנו הכותל. כשמתכננים שתילה של עונתי. האם מקומי או לא מקומי הוא שיקול?

אלה אויסטר :

פה אין מקומי או לא מקומי יונתן.

יו"ר הוועדה, יונתן פלג :

תורמוס זה לא עונתי?

אלה אויסטר :

לא. אבל זה לא עונתי.

יו"ר הוועדה, יונתן פלג :

למה לא?

אריה קינג :

תורמוס אתה עוקר ושותל אותו כל שנה?

יו"ר הוועדה, יונתן פלג :

לא לא לא. זה בדיוק מה שהופך אותו לעונתי.

אלה אויסטר:

לא לא. זה לא נקרא.

יו"ר הוועדה, יונתן פלג:

תורמוס בא מזרע לא מ...

זיווה נוקראי:

שצומח בעונתו.

אופירה לוי:

עונתי זה צמח שצומח פעם אחת. אתה שותל, צומח. זורק אותו. סיים את הפריחה שלו אתה זורק אותו. זה עונתי.

זיווה נוקראי:

זה עונתי

אופירה לוי:

לא. אבל התורמוס, מה שאתה מתכוון.

יו"ר הוועדה, יונתן פלג:

חברה חברה, שניה אז אני אלמד אתכם על תורמוסים. תורמוס זה לא פקעת. תורמוס זה זרע.

אלה אויסטר:

לא. זה גודל מזרע אבל בסופו של דבר מה נשאר. השורש עצמו נשאר בתוך האדמה. בקיץ הוא נעלם ולקראת האביב הוא מתחיל להוציא, להתחדש ומתחיל.

יו"ר הוועדה, יונתן פלג:

נכון זה הזרעים שמתרבים.

אלה אויסטר:

הוא מתרבה כן.

יו"ר הוועדה, יונתן פלג:

על ידי הזרעים. לא על ידי השורש והאדמה.

יו"ר הוועדה, יונתן פלג:

ספציפית תורמוס אני מכיר ממש טוב.

אריה קינג:

התורמוס שגדל לך היום יגדל גם שנה הבאה.

יו"ר הוועדה, יונתן פלג:

יגדל לך תורמוס אחר. לא אותו תורמוס. בגלל הזרעים לא בגלל שזה אותו צמח. זה לא אותו שורש.

אלה אויסטר:

בכיסוח דשא מי שלא מכיר פשוט מוריד את זה, מכסח.

יו"ר הוועדה, יונתן פלג:

זאת אומרת - זה הפער שבין התכנון לבין האחזקה. יש מיפוי של המקומות האלה?

אלה אויסטר:

אין הרבה מקומות כאלה. אנחנו עכשיו מנסים עוד ועוד. גם בבגין אנחנו

יו"ר הוועדה, יונתן פלג:

רגע

אופירה לוי:

לא אין דבר כזה מיפוי. ... אין מיפוי של צמח כזה או אחר במרחב הציבורי. אין לנו מיפוי של זה.

אלה אויסטר:

ואנשים שמתחזקים הם רואים. הצם צריכים לדעת את זה.

זיווה נוקראי:

יש כמעט 7000 דונם מגונן בעיר. שטחים מגוננים בעיר. צריך להבין את הסדרי גודל כשאתה אומר מיפוי של.. וגם יש תחלופה של הדברים האלה. איזה מערך אתה צריך כדי שיהיה לך דאטה-בייס כזאת ותוכל לעדכן אותה ולשלוף אותה. מה שאתה כן יודע זה ככה, זה כל מה שעונתי ורב עונתי נמצא בתוך המרחב הציבורי שמחליפים אותו אז לזה יש, מחליפים את הדברים אז אנחנו יודעים מה מזמינים, לאיפה מזמינים, כמה מזמינים, איזה סוג, איזה גודל כל מה שקשור לזה. אז זה אתה יודע. מדשאות אתה יודע. יודעים איפה הן נמצאות, המדשאות בעיר. עצים זה סיפור של סקר עצים. לא יודעים מספיק. יש פולקלור סביב הסיפור הזה. סקר עצים בעצם נועד לייצר איזושהי דאטה

שאומרת לי, תעודת זהות של העץ. מה גיל העץ. מה גודל. מה המצב האורתופדי שלו. מתי אני צריכה לטפל בו, מה רמת המסוכנות שלו, כמה אני צריכה לטפל בו מ1 עד 4. זה ראשון ו1 זה הכי פחות. ברגע שיש לי את זה אני יכולה לייצר... שאלת לגבי תחזוקת העצים, תכנית לגבי תחזוקת העצים. עץ מסוג זה אני צריכה לגזום 3 פעמים בשנה ועץ מסוג זה אני צריכה לגזום פעם ב 3 שנים. אז אני מייצרת את תכנית העבודה ביחס לחודשים מתוך זה. סקר עצים - יש פולקלור סביב הסיפור הזה של בין 150,000 ל200,000 עצים בעיר ירושלים. בעבר התחלנו סקר עצים, הוא לא היה טוב. כי כשיצאנו לשטח גילינו שהחברה שעשתה את זה. בואו נגיד לא הייתה קורלציה גבוהה בין הדברים בין המצב בשטח לבין מה ש. הנתונים שהיה לנו להיכנס לארוע כזה זה מיליונים. בירושלים.

יו"ר הוועדה, יונתן פלג:

של הסקר?

זיווה נוקראי:

של הסקר. אבל זה אם אתה שואל אותי, זה כלי עבודה שהוא סופר חשוב, אבל עוד פעם, לא בשולחן שלי. בסדר?

אופירה לוי:

אני חייבת להגיד, זה לא רק לעשות את זה. כי כשיש לך את הסקר על השולחן, אתה חייב מייד לבצע. שזה המיליונים גם הגדולים. אבל אנחנו לא נכנסים פה לעניין הזה.

יו"ר הוועדה, יונתן פלג:

אני רוצה שניה לחזור לסיפור של השתילה העונתית, אני מקווה שאני אומר נכון, של צמחים מקומיים. עכשיו, מה שקורה כרגע, ברחבי העיר, זה מאוד צבעוני, זה מאוד יפה. הרבה מהדברים שם הם כאילו לא, הם לא בוא נקרא לזה משלנו. בסדר? לא. תעזבו שניה את המדשאה לשנה, לחודש, הדבר הזה ימות ולא יופיע גם לא אחרי החורף ולא בכלל. ויש המון, המון צמחים כולל פרחים מאוד מאוד מאוד יפים שהם גם משלנו, לגמרי מקומיים.

זיווה נוקראי:

מה זה משלנו?

יו"ר הוועדה, יונתן פלג:

חוטמית זיפנית היא משלנו.

אלה אויסטר:

אנחנו משתמשים. בשטחים פתוחים בטח שותלים את זה. גם בגנים שותלים את זה.

יו"ר הוועדה, יונתן פלג:

זאת אומרת, וזה דוגמה אחת. יש לך כלנית, היא משלנו, גם כשאני הולך איתך לגאופיט עם רקפת היא משלנו. חד משמעית.

זיווה נוקראי:

לא. מספיק יש לנו.

דוברת:

הנה גן השושנים.

יו"ר הוועדה, יונתן פלג:

לא אז אני אומר, יש דברים שהם מקומיים ואני רוצה לשאול האם זה מהווה שיקול או לא מהווה שיקול. זאת אומרת, האם יש תיעדוף לצבעים, האם יש תיעדוף ל...? לפי מה מחליטים?

זיווה נוקראי:

תראה-

יו"ר הוועדה, יונתן פלג:

בסוף זה יפה, אבל איך אתם מגיעים ל...?

זיווה נוקראי:

תראה אני לא חושבת שהשיקול צריך להיות עונתי. שהשיקול צריך להיות מה המרחב הציבורי. איך הפרח מתכתב בתוך המרחב הציבורי, איך הוא מתכתב עם העצים שנמצאים בסביבה. עם הדשא שנמצא בסביבה. עם האבן שיש בסביבה, עם המבנים שיש בסביבה. זאת אומרת לשתול עם התנועה שיש בסביבה. אם עוברים לי דרך המפרדה או לא עוברים לי דרך המפרדה, אם אני רוצה למנוע את זה או לא רוצה למנוע את זה. אני לא חושבת שזה צריך להיות, שהשיקול צריך... זאת אומרת אני צריכה שבתוך הארסנל שלי יהיה גם את הפרחים המקומיים. כמו שאו מרת אלה, יש לנו אותם. אבל אנחנו צריכים להתאים את הפרח למקום ולא את המקום לפרח. זאת אומרת אני לא צריכה לצאת באיזושהי מדיניות שאומרת פרח מקומי, אותו אני אשתול. מה צריך באזור וגם פרחים מקומיים. אבל לא רק.

יו"ר הוועדה, יונתן פלג:

אז מה צריך באזור, זה מה שאני מנסה להבין, זאת אומרת האם זה אלמנט של כמה השקיה הוא צריך? של מה הצבע שלו? של מה זמן משך הפריחה שלו? כי מה שאת אומרת-

זיווה נוקראי:

מה ייראה ידי אנשי מקצוע הכי מתאים לסביבה שזה נמצא. בסדר? מה יראה הכי טוב בסביבה שזה נמצא.

מיה טפירו :

כמה דוגמאות. נגיד אזור המוזיאון.. מפואר נכון? אבל...

אלה אויסטר :

יש לך גבוה ויש לך נמוך והיא עושה איזה משחק

אופירה לוי :

גם שמש. יש שמש אין שמש. יש רוח אין רוח

אלה אויסטר :

יש המון דברים. השקיה

מיה טפירו :

נגיד האופי של המקום החברתי.

זיווה נוקראי :

גם. גם. גם. אם את יודעת, תראי למשל, אנחנו כמדיניות לא שותלים פרחים עונתיים בגנים ציבוריים. למה? כי ילדים רצים לי מקצה לקצה. מה אני אעצור אותם, אל תרוצו כי יש לי שם פרחים? לא. זה נועד בשביל הילדים. אז אנחנו לא. אבל במפרדה שאנשים בדרך כלל לא עוברים, במפרדה ולא חוצים מפרדה. אבל כשאת נוסעת ואת רואה את היופי ואת חוזרת ואת רואה את היופי. אז יש מקום לשים את הדברים האלה.

אלה אויסטר :

לא. אנחנו משתמשים גם... פסגת זאב. עכשיו הנה עוד שבועיים-שלוש. זה בדרך כלל בסביבות פסח. כל הצדדים, צידי הכביש שם, כביש עוזי נרקיס. שמו שם לוע הארי, זה פשוט זריעה, עשו זריעה

אלה אויסטר :

כל זה בשבועיים... זה הכל כבר ...

יו"ר הוועדה, יונתן פלג :

לוע הוא זה משלנו, מרווה היא משלנו.

אלה אויסטר :

והכל מתאים. אז תסתכל, כל זה כל הצדדים פשוט הכל בוורוד שם.

זיווה נוקראי:

אנחנו מנסים.

אופירה לוי:

אני חייבת להגיד שהמינונים הם החשובים גם. כאילו אנחנו משלבים, חלק מהרב שנתי, חלק מהעונתיים, חלק... אנחנו משלבים את זה במינון הגן.

יו"ר הוועדה, יונתן פלג:

משלנו או לא משלנו, יש לזה משמעות מאוד גדולה למאבקים, מאוד מאוד גדולה. ולכן ככל שצמחים הם יותר משלנו, אנחנו תומכים בו ממש. עכשיו, אם הדבר הזה לא בא על חשבון "יפה" אז...

זיווה נוקראי:

אבל אתה יודע ש"יפה" זה סובייקטיבי.

יו"ר הוועדה, יונתן פלג:

רגע שניה, רגע רגע, אמרת לי קודם כל שיהיה יפה. מה זה יהיה יפה? בואי תגידי לי.

זיווה נוקראי:

רגע, אני לא אמרתי, אני לא השתמשתי במילה "יפה". אני השתמשתי במילה של התאמה.

יו"ר הוועדה, יונתן פלג:

התאמה. אוקיי.

זיווה נוקראי:

אני מנסה לראות איך אני מתאימה לכל התנאים שיש לי מסביב את השתילה המתאימה ביותר. בסדר? עכשיו יש לנו אזורים שאנחנו עושים כמו שהיא אמרה שתילה בהזרעה, ויש לנו אזורים שאנחנו עושים רק דשא ויש לנו אזורים שאנחנו עושים רק עצים ודשא. ויש אזורים שאני מוסיפה גם אבן. כי אם תלכו באשר וינר, המפרדה שעשינו שם, בעיני אחד הדברים היותר יפים זה האבן.

אופירה לוי:

ראית? זה היה יפה? למה אתה לא זורק מילה טובה?

זיווה נוקראי:

אבל אנחנו עושים, אנחנו מנסים לעשות התאמה. אפילו אני יכולה להגיד לכם הייתה שם חשיבה, האם בגלל שהאזור הוא נראה, יותר מזכיר משהו עתיר וטבעי יותר, אולי נעשה שם גפנים?

אופירה לוי:

בהתחלה.

זיווה נוקראי:

חשבנו על זה תקשיבי. אפילו על חשבנו ואז אמרנו זה פחות יתכתב והטיפול של זה, ונורא דאגנו בקטע של האחזקה אז ירדנו מזה. אבל בגלל שיש לי שם... אנחנו גם יודעים לעשות את האבחנה בין מרכז העיר לשכונות, למה שנקרא טבע עירוני. למשל בפארק הצבאים. התיאום הוא אחר לגמרי, הגינון הוא אחר לגמרי. הטיפול בגינון הוא אחר לגמרי. הבחירה של מה אנחנו עושים שם היא אחרת לגמרי. יש עוד. ועכשיו אנחנו הולכים בכיוונים, בעוד כיוונים של פארקים.

אריה קינג:

סליה, נחל רפאים זה אחלה, הענבים שם, הסוככים שם, זה דבר שעושה לי הכי טוב שאני רואה אנשים

זיווה נוקראי:

קוטפים

אריה קינג:

עוצרים שם בכביש 9, קוטפים את המרווה. או באיך קוראים לזה ...

יו"ר הוועדה, יונתן פלג:

אז השימושי קהילה בגנות של העירייה זה חשוב, זה משמעותי

מיה טפירו:

לא, לא. אני רוצה להגיב.

אופירה לוי:

היום יש הרבה התארגנויות קהילתיות בתוך הגנים הציבוריים שהתושבים...

זיווה נוקראי:

אבל לא היום, כי אני כבר, גם כן כבר שש, שבת...

מיה טפירו:

לא אני רק אגיד כי ... שאלה אותי ואמרה לי זה מאוד יפה. ואני אומרת, זה מאוד יפה אבל הניסיון שלי, כל החוויה שלי בעיר זה כהולכת רגל ומשתמשת בתחבורה ציבורית, עכשיו עבדתי ברמות, ושם גולדה זה מוכר, אני יודעת שיש תכניות שם לרכבת הקלה וזה, אבל החוויה שם, שהמון אנשים שהולכים בגולדה, המון, חרדים במיוחד, והצבע שם מאוד מאוד יפה אבל הוא מיועד לרכבים, זה אנשים שנוסעים מאוד מהר, רואים צבע בעיניים. יש נוף מדהים כשמגיעים כאילו לפתח של רמות ואז ממשיכים, מי שהולך ליד זה... מה שהם צריכים זה לא רק צבעים. הם צריכים עצים ודברים שמנקים את האוויר ומגנים עליהם מהרכבים שנוסעים. אז התפיסה הזו, הייתי שואלת אם יש אפשרות לשלב אותה עוד יותר. אני יודעת שאתם עושים את זה, השאלה איך לשים את זה יותר במרכז שזה יהיה התפיסה

אופירה לוי:

לשים במרכז את מה?

מיה טפירו:

את החוויה של לא רק מי שנוסע ברכב בכביש מהיר.

אלה אויסטר:

אני לא נוסעת, אני כל הזמן רק ברגל ותחבורה ציבורית. הולכת ברגל. לא פשוט אני רואה את זה. אני מבינה מה את שואלת.

מיה טפירו:

כן. אז אני אומרת. אני חושבת פשוט על הנוהל, על התהליך, איך אתם עושים את זה אבל שזה יהיה כאילו בתוך הנוהל, חושבים עכשיו איך הכביש הזה להולכי רגל, איך הכביש הזה לנוסעים ברכב.

אלה אויסטר:

בטוח. קודם כל מסתכלים איך זה להולכי רגל ואחר כך זה לרכב.

זיווה נוקראי:

אני יכולה לספר לך סתם קוריוז, שעושים עכשיו תכנון לבן צבי וחיים הזז. אז שלושתנו ונציגה של אדריכל העיר הלכנו מהכניסה לעיר, תחנת נבון שם, אדניות בשביל לראות איך, איפה יש לנו בעיות שאותם אנחנו צריכים לתת פתרון כדי להפוך את ההליכה הזאת לזמינה.

אריה קינג:

לאורך השביל? הלכתם לאורך השביל?

זיווה נוקראי:

כן. במדרכה.

אלה אויסטר:

הלכנו במדרכה.

זיווה נוקראי:

כן. היינו עם נעלי ספורט. והלכנו את הכל. ואז כשהגיעו המתכננים להציג לנו את התכנון, אמרנו רגע רגע, בוא, צריך להרחיב את המדרכה. ואפילו אם זה יהיה קצת על חשבון גן סאקר זה עדיף אבל לייצר איזשהו flow כזה. עכשיו מעבר לזה שאנחנו יושבות במשרד ומסתכלות על התכניות ופותרות, פשוט החלטנו, אנחנו לוקחות חצי יום ועושות את זה ברגל ובודקות מה. עכשיו כל הפרויקט של הליכתיות זה פרויקט ענק שגם כן מוביל אותו אדריכל העיר, אני מציעה לכם להזמין אותו.

דוברת:

כן, אבל הוא צריך להיות...

זיווה נוקראי:

מה?

דוברת:

הוא צריך להיות...

זיווה נוקראי:

אה.

דוברת:

אתם אחראים גם להדברה למשל על אילנטוס.

יו"ר הוועדה, יונתן פלג:

אילנטוסים? הם מדבירים אותנו.

אריה קינג:

אני חושב שצריך לקבל החלטה, כל אחד שרואה אילנטוס יקבל הנחה בארנונה על כל אילנטוס שהוא מביא לפה מת.

יו"ר הוועדה, יונתן פלג:

ואז אנשים יגדלו בבית.

אריה קינג:

בדיוק.

יו"ר הוועדה, יונתן פלג:

כמו עם העכברים והנחשים ו...

דוברת:

הגינות הפרטיות ...

זיוה נוקראי:

גינות פרטיות רק דבר אחד. עץ גם כשהוא בגינה פרטית, הוא נכס ציבורי. זאת אומרת בן אדם לא יכול להחליט שהוא כורת עץ לבד. וכדי לכרות עץ, אתה צריך להגיש בקשה לפקיד היערות עם חוות דעת אגרונומית, למה אתה מבקש לכרות את העץ. האם העץ מסוכן, פוגע בתשתיות... סתם אתה, גם אם שתלת אותו בחצר הפרטית שלך אתה לא יכול לכרות אותו.

יו"ר הוועדה, יונתן פלג:

האם יש קשר בין שפי"ע בתכנון דירות לבין הגן הבוטני האוניברסיטאי בירושלים? זה קשרים שקיימים?

אופירה לוי:

בעבר היינו מאוד בקשר איתם, ובזמן האחרון...

אלה אויסטר:

הנה הם התקשרו ביקשו פגישה, שאנחנו... כן, יש כמה שאלות שהם רוצים לשאול.

זיוה נוקראי:

לא אבל אין קשר מקצועי רציף.

אלה אויסטר:

לא, לא יומיומי.

יו"ר הוועדה, יונתן פלג:

אני אשמח להעלות את הרעיון לתפור איזושהי השתלמות, היכרות, חידוש וקשרים. זאת אומרת יש לך פרויקט מאוד מאוד יפה של פרחי בר ירושלמיים. בגינות פרטיות זה עובד מדהים. לזכר נחמה ריבלין. הפרויקט הזה הוא...

אלה אויסטר:

יש לנו גם בנווה יעקב. פרויקט כזה שביטלו שם בניה,

יו"ר הוועדה, יונתן פלג:

שמורת פרחי הבר.

אופירה לוי:

כן.

אלה אויסטר:

ביטלו שם בניה, אנחנו התחלנו עם זה. אנחנו התחלנו.

יו"ר הוועדה, יונתן פלג:

אתר טבע עירוני.

אלה אויסטר:

כן, אנחנו התחלנו עם הפרויקט הזה.

יו"ר הוועדה, יונתן פלג:

אגב לצערי מכרסמים בו קצת עכשיו.

אלה אויסטר:

כן. בונים שם.

אופירה לוי:

זה מכרסמים בכל העיר, מה אנחנו יכולים לעשות.

יו"ר הוועדה, יונתן פלג:

יכולים לעשות, זה תפקידנו, בין השאר לעשות...

אלה אויסטר:

אבל הצלחנו לבטל בניה שם.

יו"ר הוועדה, יונתן פלג:

שניה אני לוקח על עצמי לחדש את הקשרים. שניה.

לטיציה פינטלי:

יש בכיכר סלאמה נראה לי, זה עץ, זה פיסול עץ. זה פסל. נכון?

אופירה לוי:

כן. בכיכר סלאמה נכון. כיכר סלאמה זה כיכר העץ.

לטיציה פינטלי:

אני מתלבטת אבל בדקת את זה?

זיווה נוקראי:

כן, כן. נכון, נכון. זה פסל. נו ליד בית הנשיא שם.

מיה טפירו:

הכיכר הזו, כולל שואלים בשביל מה הוא. הכיכר, לא העץ.

לטיציה פינטלי:

לא הכיכר. צריך שיהיה כיכר

אופירה לוי:

זה כיכר תנועה.

מיה טפירו:

הכיכר הזו צריך...

לטיציה פינטלי:

זה מהמם.

מיה טפירו:

אבל. כולם הולכים שם ברגל כדי להגיע לגן הפעמון ולעיר... זה אחד המקומות הכי מדהימים בעיר.

זיווה נוקראי:

דווקא משם דרך ז'בוטינסקי יש לך המון צל.

מיה טפירו:

אם את מגיעה מחורשת הירח, מהנסן, חורשת הירח, תאטרון ירושלים.

אופירה לוי:

לא היא מתכוונת לכיכר האחרת באלחנן לכיכר למטה ליד גן הפעמון. לזה את מתכוונת נכון?

מיה טפירו:

הענק שליד. דור טל או משהו כזה.

אופירה לוי:

זה דור טל. זהו זה שם.

זיווה נוקראי:

זה לא אותו כיכר מה פתאום. התפלאתי כי כשאת באה מהכיכר של סלאמה אז את יורדת יש לך את כל זיבוטינסקי. הכל שמה עצים. שמה הייתה לנו בעיה שפתרנו אותה, איך אנחנו משקים עצים ומשקים שתילים

דוברת:

וכל התאורה זה עם פאנלים סולאריים או רק חלק?

זיווה נוקראי:

לא, לא הכל עם סולארי. אבל לא ... עזבי אל תזכירי לי את זה

יו"ר הוועדה, יונתן פלג:

כן זה. לא מדברים על תאורה.

זיווה נוקראי:

... בלילה, התחילו לחבר, פברואר, 10 בלילה, לחבר את התאורה בשביל הגחליליות. לא שאני מזלזלת בזה אבל זאת הייתה חוויה נוקבת.

יו"ר הוועדה, יונתן פלג:

... זה המקום היחיד שנשאר בו גחליליות בירושלים שאני מכיר. היחיד

זיווה נוקראי:

הנה שמרנו עליהם. הקרבתי את אוזניי בקור הזה.

אופירה לוי:

גחליליות

יו"ר הוועדה, יונתן פלג:

התייחסות?

ענת שרטור:

יש לי המון הערכה לצוות הזה ואנחנו עובדים המון בשיתוף פעולה. כן צריך שיהיה איזשהו ממשק בין אחזקה לבין מדיניות. אני חושבת ש...

יו"ר הוועדה, יונתן פלג:

נשמח להוסיף את ההערכות לפרוטוקול

ענת שרטור:

נשמח לתת את ההתייחסות המקצועית שלנו בנושאים שעלו.

יו"ר הוועדה, יונתן פלג:

התכנית העירונית להתמודדות עם שינויי האקלים, יש איזושהי התייחסות לאלמנטים האלה של גינון?

ענת שרטור:

לנושא של העצים כן כאלמנט שחשוב מאוד לנושא של ההצללה. לגבי גינון ושתילה, יש לזה חשיבות מבחינת הקטנת החום העירוני בעיקר, אבל אז הוא קצת אדיש לסוג הצמחיה. יש העדפה תמיד לצמחיה מקומית וצמחיה חסכונית במים. והצוות מכיר ויודע.

מיה טפירו:

מה הכובע שלך?

ענת שרטור:

אני מהרשות לאיכות הסביבה. לא בתפקיד שהוא נושק לתחום.

יו"ר הוועדה, יונתן פלג:

מנהלת תחום בכירה ברשות העירונית לאיכות הסביבה. אמרתי נכון? באלמנט של ניקוז אני מניח שזה גם

זיווה נוקראי:

אחזקה.

ענת שרטור:

לצמחיה יש יכולת להחזיק את הקרקע יותר חזק...

יו"ר הוועדה, יונתן פלג:

וגם להגביר חלחול.

ענת שרטור:

נכון. אבל זה לא תחום שאני ממש חזקה בו. אני חושבת שהצוות פה של שפ"ע מכיר יותר טוב מאיתנו אפילו עד כמה לסוג מסוים של צמח או לסוג מסוים של שורש יש את יכולת החזקה יותר חזקה של הקרקע. תקנו אותי אם אני טועה. מעולם אני לא חושבת שהרשות לא התייחסה לזה, לפחות לא בתכנית אקלים.

אופירה לוי:

ניקוז. תפיסת מים בקרקע לפי סוג צמחיה.

אריה קינג:

אה לפי הצמחיה, זה תלוי גם צמחיה.

זיווה נוקראי:

כן. הוא שאל תלותית.

אריה קינג:

בתכנית של הרשות לאיכות הסביבה, הניקוז, אין שם התייחסות לזה?

ענת שרטור:

אני חושבת שאין התייחסות. כן הייתה נגיעה לנושא הזה של השקיה שונה בין עץ לבין הגינן שצומח לידו כי באמת אנחנו רואים את מה שנאמר כאן. שמנסים לייצר את ההפרדה מתוך הבנה שעץ ושיח לא צריכים את אותה כמות השקיה.

אלה אויסטר:

אני אגיד לך יותר. יש לנו רשימת עצים שכן מתאימים למדשאות אפילו. שמדשאות זה יותר השקיה אפילו משיחים בדרך כלל. אז יש לנו רשימה בנפרד. מה מתאים למדשאות מה לא מתאים. ויש גם

צמחיה שלא מתאימה מתחת לעצים בגלל שיש כל מיני קוצים כמו שמנים כאלה שפשוט לא נותן לעצים לגדול אנחנו גם שנים שחקרנו את זה והסתכלנו

יו"ר הוועדה, יונתן פלג:

כמו אורנים.

אלה אויסטר:

לא. לא אורנים. נגיד רוזמרין או לבנדר. הוא פשוט לא נותן לעץ לגדול כמו שצריך. הוא פשוט מפחית את הגידול שלו. יש בעיה. אז אנחנו מנסים גם בתכניות לאומיות. מפרידים את זה, זה בנפרד. איפה שיש נגיד רוזמרין, לא יהיו. עצים לא לשתול. זה גם לאורך שנים פשוט הבדיקות שאנחנו עשינו בדקנו את זה. אז אנחנו כן חושבים על זה.

יו"ר הוועדה, יונתן פלג:

שאלות?

עו"ד שמוליק שפט:

א, תודה רבה על ההצגה אני פחות מבין בתחומים האלה אבל כיף לשמוע. אני כן ארצה, לא להיום כי כבר מאוחר. אבל דווקא טוב ש... כי בקדנציה הקודמת היו 2 דיונים לדעתי בהפרשים של שנה וחצי על נושא מדיניות, זה גם עלה פה קצת, של ריסוסים לעומת דברים אחרים. ואני לא חושב שהתקדם עם זה משהו פרקטי. לא יודע אולי הפסיקו ואני לא יודע.

(לא ברור, מדברים יחד)

אריה קינג:

הייתה החלטה ואפילו מאושר על ידי שפי"ע

עו"ד שמוליק שפט:

זה אני לא זוכר. אני זוכר שהיה דיון נוסף. לכן אני שואל, יכול להיות שהכל טוב.

יו"ר הוועדה, יונתן פלג:

יש לזה.

זיוה נוקראי:

המדד של זה, זה העשביה שיש בעיר. כל עוד יש עשביה בעיר אז לא.

דובר:

כן מצד שני היו תושבים שהתלוננו על...

יו"ר הוועדה, יונתן פלג:

איכשהו בשבוע האחרון אני שומע על זה.

אופירה לוי:

זה בדיוק הזמן.

אריה קינג:

זה עכשיו העונה

אופירה לוי:

אחרי הגשם

אריה קינג:

יש 2 עונות של ריסוס, או לפני הגשם, או בשלב הזה.

יו"ר הוועדה, יונתן פלג:

שניה, עכשיו כבר הריסוס מה זה, ל להרוג אותו ואז צריך לכתר. זאת אומרת גם לכתר בלי. אתה רואה היום ... איפה ריססו אתה יכול לראות כי לא צמח שם כלום.

עו"ד שמוליק שפט:

כן אני לא זוכר את כל ההחלטה על זה אריה אבל היה פה דיון שלם עם המה לרסס אם בכלל לרסס או לעשות גיזום או.

אריה קינג:

חירמשו הרבה יותר

יו"ר הוועדה, יונתן פלג:

חירמשו.

אריה קינג:

בגדול הייתה החלטה. היא גם מומשה. זה בא לידי ביטוי, כמו שאמרה גם אביבה. אנשים אומרים אנחנו רואים פרפרים שלא זכרנו שיש פרפרים בעיר בכלל. וזה הרבה בגלל הדבר הזה. ואחרי זה גם צמצמו. בהתחלה זה היה גורף, גורף טוטאלי. וזה גם בא לידי ביטוי. הרי הכל צף בזה שבמכרז מסוים פתאום ראינו פה כמות מסוימת של חומרי ריסוס שהם רעילים מאוד.

יו"ר הוועדה, יונתן פלג:

רעילים

אריה קינג:

רעילים מאוד. ואז התחלנו לרדת לרזולוציה של הדברים האלו ואז צמצמנו את זה למקומות שבהם. רק למקומות שבהם הולכי רגל ורוכבי אופניים, או בעלי חיים שהם מתורבתים מה שנקרא, מסתובבים. כלומר, אם ניקח סתם דוגמה

יו"ר הוועדה, יונתן פלג:

לא מסתובבים.

אריה קינג:

איפה שמסתובבים שם המדיניות ממשיכה. איפה שלא, סתם דוגמה, כל דוגמה, כמו שזיווה אמרה מקודם.

יו"ר הוועדה, יונתן פלג:

המפרדה.

אריה קינג:

המפרדה של אשר וינר. היום לצורך העניין אין שם צמחיה אבל אם היה שם מפרדה. בוא ניקח שם את בגין איפה שיש מפרדה. שם בן אדם לא צריך להסתובב. אוקיי? כלב שלי לא אמור להיות שם. בסדר? או רוכב אופניים לא יגיע לשם. אז שם כן. במיוחד בבגין שזה גם מסה מטורפת של שטחי ריסוס אבל להבדיל פארק המסילה, לא יהיה. כי אנשים שם הולכים, רוכבים וסיפורים.

דוברת:

גם לדבורים צריך.

יו"ר הוועדה, יונתן פלג:

אז לגמרי, רשמתי לי שיהיה את זה. אני גם יודע מתוך מוקדים בתוך העירייה שזה גם נושא חם שרוצים לדבר עליו.

אלה אויסטר:

אתם יודעים כמה תלונות אנחנו מקבלים על זה.

יו"ר הוועדה, יונתן פלג:

כן.

אלה אויסטר:

שאנחנו שותלים צמחיה שכן מושכת דבורים.

אריה קינג:

כן?

אופירה לוי:

כן.

אלה אויסטר:

מתקשקשים ומתלוננים על זה

אריה קינג:

אני חושב שדבורה זה אחת החיות ש...

יו"ר הוועדה, יונתן פלג:

הולכת ונכחדת

אריה קינג:

לא. כן אבל היא הכי מקופחת שיש.

דוברת:

לא זה חשוב שיהיו גם פרחים לדבורים.

עו"ד שמוליק שפט:

אחרי מה שלמדתי השנה שכל הדבורים של הכוורות לא.

אריה קינג:

דרך אגב אני חושב ששווה, אני מציע לך כיושב ראש. אולי שווה להזמין לפה את איך קוראים לו, ההוא עם הדבורה...

דוברת:

יוסי

יו"ר הוועדה, יונתן פלג:

יוסי עוד

אריה קינג:

יוסי עוד, נכון. כי אני חושב שאחד האתגרים הוא להשיב אותם. להשיב אותם לכל מקום שאפשר להשיב אותם את הדבורים. ליערות שלנו, לחורשות שלנו, ויחד עם זה, יחד עם הסברה לתושבים.

יו"ר הוועדה, יונתן פלג:

אני חושב שהתשתית העירונית הכי טובה לזה זה הגינות הקהילתיות. זה בסופו של דבר. זה מתקן מאוד פשוט שצריך להציב עם רשת עם חורים מספיק גדולים ובפנים גזע עצים מתים.

אריה קינג:

מי שלא יודע מוזמן לעלות לגג של דיזינגוף סנטר. לא יודע אם את יודעים. על הגג של דיזינגוף סנטר. גם הבעלים של דיזינגוף סנטר הם אנשים מאוד ירוקים. יש להם מערת עטלפים למטה. מערת עטלפים - איזה 500-600 עטלפים והם עמדו על זה שלט יפנו אותם מהחניון. והם פורקים סחורה ועטלף בא לך פה לפני. אבל על הגג יש שם כוורות. מעבר גם להידרופונית ... וגם עצים שהם מגדלים אותם ואחרי זה שותלים אותם במקומות אחרים. אבל אני חושב שזה דוגמה למופת איך שצריך לעשות במקומות שיש את האפשרות לזה.

דוברת:

איך זה שונה מ...?

אריה קינג:

ההיקף הוא פי לא יודע מה. אין לי למה להשוות.

מיה טפירו:

זה כאילו מסחרי שם או הגג...?

אריה קינג:

לא הוא פרטי של בעל הדיזינגוף סנטר. ואתה יכול לעלות למעלה ולהסתובב שם על הגג.

אלה אויסטר:

אבל גם בפנים הם עשו משהו מדהים.

אריה קינג:

גם בפנים כן. כל הנושא של מיחזור. בניין מטורף בקטע של המיחזור ...

יו"ר הוועדה, יונתן פלג:

גם זה לדיון אחר. גם הריסוס, גם ההדברה מלשון דבורים. אם אין עוד שאלות או הערות. קודם כל ממש-ממש תודה. שבאתם שהצגתם.

זיווה נוקראי:

תודה.

אופירה לוי:

ממש תודה גם לכם.

יו"ר הוועדה, יונתן פלג:

באמת למדתי מזה המון. אני מרגיש שזה...

יו"ר הוועדה, יונתן פלג:

אנחנו ברמת באמת רוצים ללמוד. זאת אומרת אני רוצה להמשיך לעסוק בתחומים האלה אבל מבחינתי בלי התשתית הזאת אני לא מרגיש בנוח לדבר עם ה...

אריה קינג:

אתה מוכן. אני רק אגיד, יש כוח גדול, קפיצת מדרגה שהעירייה עברה לפחות מאז שאני מכיר בנושא של העצים במיוחד והיחס לעצים וההצלחה ב-10-5, מלפני 5 ו-10 שנים, אין מה להשוות בכלל אני זוכר את תחילת הקדנציה שלי פה, וואלה, כל הזמן היו תלונות, כל הזמן תלונות.

זיווה נוקראי:

זה מוקלט נכון?

אריה קינג:

נכון. אני לא זוכר תלונה, על עצים.

אריה קינג:

מה אתה מדבר איתי על רופין.

יו"ר הוועדה, יונתן פלג:

קודם כל כי התלונות מגיעות אליי. אני אתמול מקבל תמונות משלמה צמח. לפני שאני מרים את הטלפון אני שניה נכנס לאתר העירוני רואה את אישורי הכריתה. אומר שניה תספרו לי 2 אורנים, חרוב אחד, 2 זה. אם יש משהו מעבר לזה דברו איתי ונטפל.

אריה קינג:

ב-GIS זה גם לא היה

זיווה נוקראי:

אני בשנתיים האחרונות הבאתי את זה לשקיפות מלאה, את הכל.

יו"ר הוועדה, יונתן פלג:

זה כל כך קריטי.

זיווה נוקראי:

הכל, שקיפות מלאה ופרסום מלא, גם בנושא של עצים מסוכנים.

יו"ר הוועדה, יונתן פלג:

בדבר הזה מי שפונה אליי אני באתי עם התשובה הזאתי. שולח צילום מסך של אתר העירייה. אומר כואב לי הלב על כל, באמת כואב לי. זה נורא לראות חרוב, כואב הלב. אבל כאילו הדבר הזה מאושר. כל חריגה, נבוא ונטפל. ואני בטוח שאם נבוא עם דברים שהם לא בהיתר הם יקבלו את המענה. אז באמת תודה על ההצגה. אני מבחינתי זה לא סוף הסיפור. אני באמת רוצה להמשיך לעסוק בנושא הזה ואני אשמח שזה יהיה פתוח. 2 דברים שאני רוצה לצאת איתם מפה. אחד - אנחנו גם נהיה מולך על ריכוז משפטי של מה אפשר לעשות למי שפוגע בעצים. אולי נפתח את זה בדיון עתידי למה אפשר יהיה לעשות ואיזה כלים חדשים או קשים יותר. אני יודע בעבירות בניה. תופסים כלים. האם אפשר על בסיס דבר כזה לתפוס. לא יודע.

לטיציה פיאטלי:

אולי להוסיף פקח סביבתי.

אריה קינג:

יש. אני נכנסתי בדיוק זיווה אמרה פקח סביבתי אז. עדכנתי אותך נכון? אז תעדכן אותם. זה יעזור.

דוברת:

צריך עוד פקחים סביבתיים.

אריה קינג:

יש. נכנס לפיקוח על הבניה, פקח סביבתי. באתרי בניה, הוא יפקח על כל ה...

זיווה נוקראי:

נגיד שיש פקח סביבתי ואין תהליך אכיפה אפקטיבי. מה היעילות של הדבר הזה? סליה שאני מדברת כמו כלכלנית.

אריה קינג:

לא אז בסדר אז כש... אם נגיע למצב שבו בן אדם פוגע בעץ.

דוברת:

אז הם מקבלים 10000 שקל.

ענת שרטר:

אנחנו התחלנו לחשוב על מצב שבו בתכניות בניה גדולות עם מספר גדול של יחידות דיור, יהיה אגרונום מלווה בעבודות

יו"ר הוועדה, יונתן פלג:

לסיכום, הונחה על ריכוז של הדברים הרלוונטיים לפוגעי עצים באתרי בניה ומחוצה לו.

דוברת:

יש לי שאלה,

ענת שרטר:

בתכניות בניה גדולות, אפשר לחייב את היזם לשכור אגרונום כחלק מצוות ה...

זיוה נוקראי:

אנחנו מחייבים. יש לי חדשות בשבילך, אני גם חייבתי את מוריה לגייס אגרונום. בסדר? גם את מוריה חייבתי לגייס אגרונום.

מיה טפירו:

יש לי שאלה בשבילכם, שאולי זה אידאליסטי ואידאולוגי, אבל איך אנחנו יכולים לתמוך בכל כדי לקדם את מה שאתם מנסים לקדם?

זיוה נוקראי:

אז אמרתי תראו. מה שמאוד קרוב ללבי עכשיו זה הנושא הזה של הפגיעה בעצים והמנגנונים שיהיו מנגנונים אפקטיביים. המנגנונים כיום הם לא אפקטיביים. להערכתי, לתפיסתי. וצריכים לייצר את זה במעגלים, קודם כל עם חברות הבת, עם מוריה ועם עדן ועם הרל"י שעושים הרבה פרויקטים עבור העירייה או דרך יזמים. או דרך חברות כמו חברות חשמל וחברות תשתית, בזק וכל אלה. זה לייצר את זה קודם ברמת המאקרו ואחר כך לרדת למיקרו. כן אבל כל, אני אומרת לכם בעולם שלי

שהוא יותר העולם הכלכלי, אם אין צעדים אפקטיביים. אז אני אשים 100 פקחים. so what? ניתן להם דוחות אז? משהו צריך להיות game changer כזה שייצור incentive אצל האנשים.

דוברת:

לא לפגוע

זיווה נוקראי:

רגע רגע, שלא תבוא ותגיד לי מה עשית פה... היה לנו סתם ארוע שהלכנו לאיזה גן וראינו בעיניים. בעיניים ראינו איך פוגעים בעץ כי לא שמו מסביב. הרמתי את כל מוריה על הרגליים. אז מה? אז באו וגידרו את זה וסידרו את זה. ומה עם כל מה שאני לא יודעת.

אריה קינג:

מה שזיווה אומרת היא צודקת. במכרזים שלנו שמגיעים לעירייה, זה לא הכל. אני לא הולך למוריה. אבל קבלנים כאלו, אם אנחנו יש לנו, אני מכיר, אני יודע על שניים-שלושה שהם, אחד שעשה נזקים מטורפים בגבעה הצרפתית בפארק שם, זה נקרא שם החורשה.

זיווה נוקראי:

...נכון, נכון.

אריה קינג:

הוא הלך קרקס שם את העצים, עשה כל מה שבא לו. אני רואה שהוא מגיע לוועדת מכרזים, אני אומר לכולם הבן אדם הזה לא רואה ממטר הוא רק רואה את הכסף. ויש עוד שניים כאלו. דווקא בנושא של מדרכות.

זיווה נוקראי:

צריך לחשוב על זה מערכתית.

אריה קינג:

לא אז היא אומרת להסדיר את זה. הוועדה תוציא מסמך אל הקבלנים שפגעו. אנחנו בוועדת מכרזים נוריד להם נקודות במכרז.

יו"ר הוועדה, יונתן פלג:

למשל

אריה קינג:

רעיון טוב.

זיווה נוקראי:

נכון. למשל ולדוגמה, יש מלא דברים שאפשר לעשות. צריך קודם להבין שרוצים לעשות את זה

יו"ר הוועדה, יונתן פלג:

בסדר אז את זה שניה. ההתערבות של זה תהיה, אני אקדם את זה מול שמואל להבין מה יש ולאן מתקדמים. והדבר השני אני לוקח עלי לעשות את החיבור עם הגן הבוטני. בסדר.

זיווה נוקראי:

שבת שלום. חג שמח.

אופירה לוי:

להתראות.

אריה קינג:

להתראות, שבת שלום.

יו"ר הוועדה, יונתן פלג:

תודה רבה